

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 41 (437)—12 octombrie 1963

lacăra

41

Semnele toamnei,
Fotografie de S. MENDREA

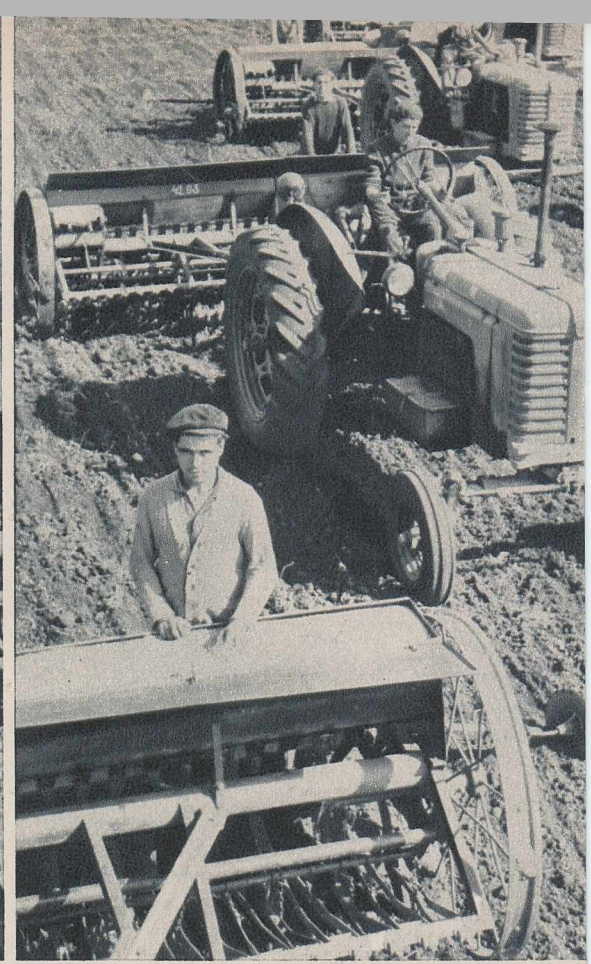
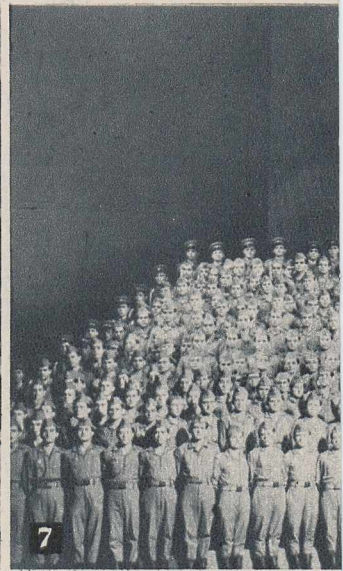
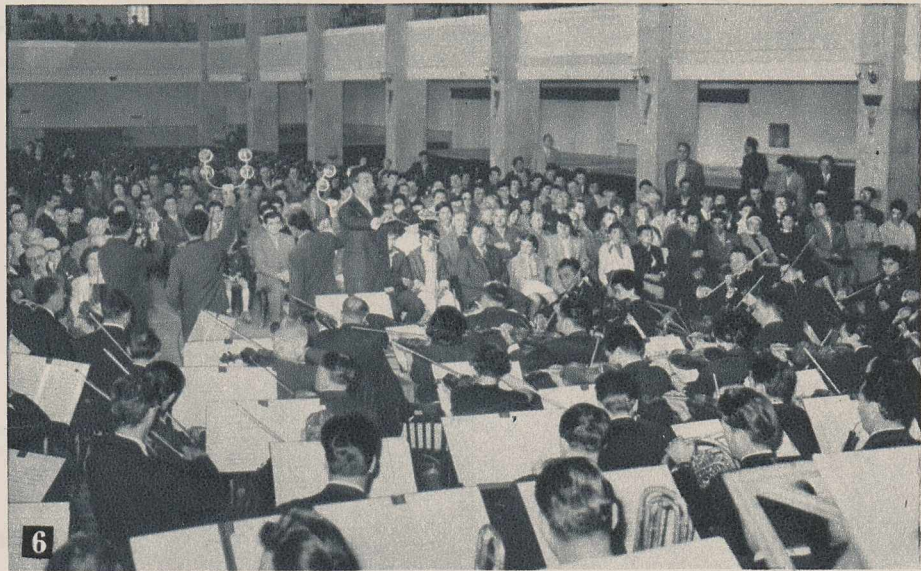
REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA ȘCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

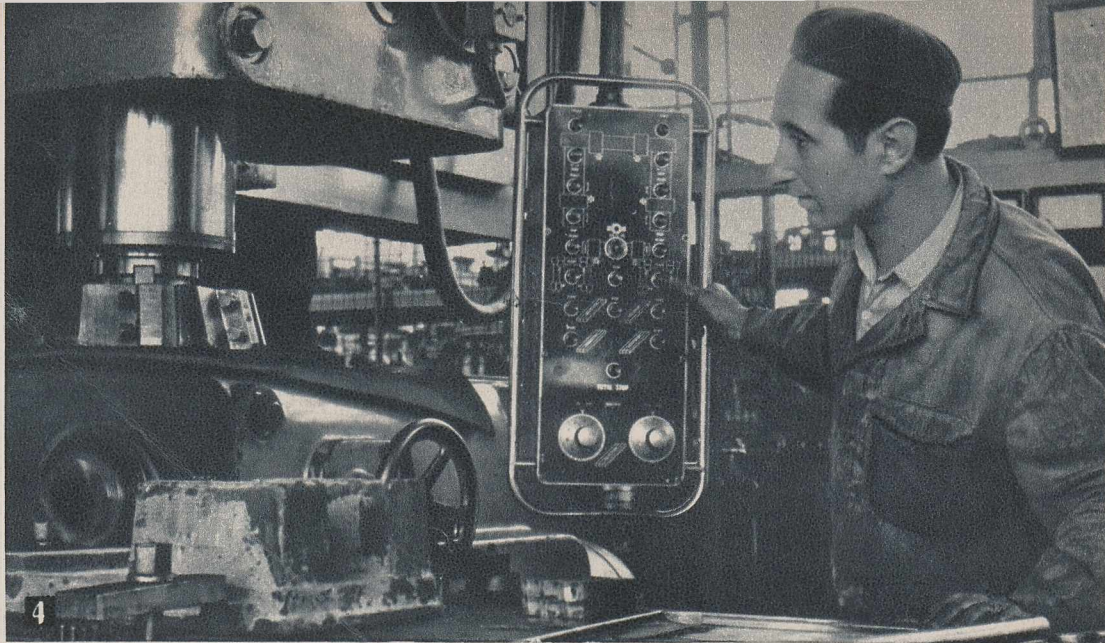
Proletari din toate țările, uniți-od!
Anul XII nr. 41 (437) — 12 octombrie 1963

Flacăra 41

3

4

1 Pe terenul bine pregătit, la G.A.C. din comuna Salonta, regiunea Crișana, se efectuează însămînțările de toamnă pe 900 hectare.

2 Însămînțatul orzului de toamnă la Complexul zootehnic Bălcoi. În prima etapă se însămînțează 300 hectare.

3 Luptînd pentru a crea cele mai bune condiții în vederea trecerii la îndeplinirea planului pe 1964, colectivul uzinei de mașini electrice „București” și-a îndeplinit și depășit sarcinile planificate pentru primele trei trimestre ale acestui an. Dintre succesele reputele subliniem printre altele: realizarea producției globale în proporție de 101,3 la sută, a numărului de motoare electrice în proporție de 102,6 la sută. Ca urmare a propunerilor făcute, se prevede reamenajarea secției de fabricație a demarourilor prin măsuri de mică mecanizare, ceea ce va duce la realizarea unei economii de 160.000 lei; prin alte măsuri tehnico-organizatorice se vor realiza economii în valoare de 372.000 lei.

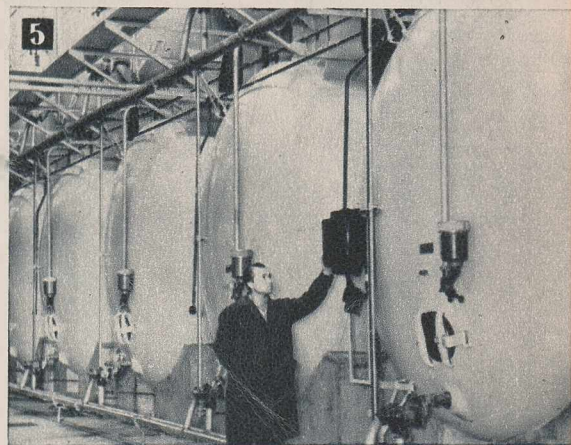
4 Muncitorii, inginerii și tehnicienii Uzinelor de pompe și mașini agricole din București și-au îndeplinit și depășit sarcinile de plan pe primele trei trimestre ale anului 1963 la toți indicii. Astfel, planul de producție-marfă a fost îndeplinit în proporție de 111,5 la sută și cel de creștere a productivității muncii în proporție de 102,68 la sută, realizîndu-se și economii peste plan la prețul de cost de 1.789.000 lei. Experiența anului 1963 a determinat colectivul uzinelor ca, în vederea trecerii la îndeplinirea planului, pe 1964 să facă peste 150 de propuneri menite să asigure realizarea sarcinilor anului viitor.

5 La Combinatul vitivinicol Toham, regiunea Ploiești, campania de vinificare este în toi. Aici întregul proces este automatizat. Prezentăm un aspect din sala de stocare a vinurilor, care are o capacitate de 400 vagoane.

6 Imagine din timpul concertului simfonic popular dat de orchestra Radioteleviziunii sub conducerea dirijorului Iosif Conta la uzinele „Grivița roșie”.

7 În sala Teatrului de operă și balet, 1.300 de artiști amatori, participanți la finala celui de-al XII-lea concurs al formațiilor artistice ostășești, au susținut un spectacol de gală cu un bogat program.

8 Intr-o cofetărie din Onești.

5

8

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocro

10

9 Delegația R.P. Romîne la O.N.U. desfășoară o intensă activitate. În acest cadru se înscriu discursul ministrului de Externe al țării noastre, Corneliu Mănescu, în Adunarea Generală și luările de cuvînt ale altor membri ai delegației în diferitele comitete, întîlnirile dintre ministrul Afacerilor Externe al R.P. Romîne și secretarul de stat al S.U.A., Dean Rusk, și alte personalități prezente la actuala sesiune a O.N.U. etc. Trebuie de asemenea menționată înscrierea pe ordinea de zi a propunerii țării noastre cu privire la înțelegerea regională. În fotografie: delegația țării noastre, condusă de Corneliu Mănescu, în timpul dezbaterilor din Adunarea Generală.

10 Cu prilejul prezenței la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S., S.U.A. și Marii Britanii au avut o serie de întîlneri. Printre problemele discutate s-a aflat și aceea cu privire la interzicerea lansării armelor nucleare de pe bordul unor vehicule spațiale, interzicere asupra căreia s-a ajuns la un acord de principiu. În fotografie: de la stînga la dreapta, lordul Home (Anglia), Dean Rusk (S.U.A.) și Andrei Gromiko (U.R.S.S.).

11 Paradă în costume de epocă pe străzile orașului Tarnow (R.P. Polonă), cu prilejul tradiționalului festival al minerilor.

12 În Coreea de sud bîntuie o puternică epidemie de holeră. S-au semnalat 380 cazuri, din care 26 mortale. Fotografia înfățișează un aspect dintr-un spital improvizat din Pusan.

11

12

PROGRAMUL DE TELEVIUNE

DUMINICĂ 13 OCTOMBRIE 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar; „Puișorul curajos”; Teledocumentarul „Policlinica „Ariciul”; Poșta copiilor 10.30: Reteta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate. În jurul orei 16.30: Transmisiune de la stadionul Republicii: aspecte de la campionatele internaționale de atletism 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: „Răzbunarea iluzionistului” și „La fotograf” de Stephen Leacock — traducere și adaptare de N. Minei și C. Stoian. În distribuție: Mihai Fotino, Paul Sava, Marian Hudac, Virgil Oghășanu, Regia Cornel Todea 20.00: Filmul „Sonate” — o coproducție hispano-mexicană cu Maria Felix 21.40: Tineri interpreți de muzică ușoară: Cristiana Pongratz, Marius Iorga și frații Mentzel. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 14 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Știință și tehnică pentru tineretul școlar 19.35: Călătoria ursulețului de pluș 19.45: Filmul românesc „Lumină de iulie”. În rolurile principale: George Calboreanu, Gr. Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu, Colea Răutu, Titus Laptescu, Aurel Cioranu, Margareta Pogonat 21.05: O voce de neuitat — Jean Athanasiu 21.35: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MARȚI 15 OCTOMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — Compoziția betonului și proprietățile lui 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Primele versuri... — câteva din creațiile poetice ale elevilor, pe care le vor prezenta autorii înșiși 19.30: Emisiune de teatru — „De Pretore Vincenzo” de Eduardo de Filippo, în interpretarea Teatrului de stat din Ploiești. În distribuție: Toma Caragiu, Nelly Constantină, Gina Trandafirăscu, Joulou Pavelescu și alții. În pauză: Emisiunea de știință. În încheiere: Buletin de știri și buletin meteorologic.

JOI 17 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Tineri interpreți 19.40: Cu carul de reportaj la Institutul de fizică atomică (I) 20.00: Rădăcini — câteva însemnări despre activitatea sculptorului Vida Geza 20.10: Muzică populară românească — cântă o formație instrumentală condusă de Radu Voinescu. Soliști: Alexandru Grozută, Minodora Nemeș, Tița Ștefan, Vasile Stoica 20.45: Jurnal sportiv 21.00: Agendă muzicală. Își dau concursul: Maria Săndulescu, Valentina Massini, Ira Stenkovskaia, Magda Popovici, Cornel Finăteanu și un grup din ansamblul de balet al Teatrului de operă și balet. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 18 OCTOMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: În vizită la Muzeul literaturii române (IV) 19.35: Din viața animalelor (III) 20.00: Săptămâna 21.00: Melodii lansate în filme. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SĂBĂTĂ 19 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: În recreație cu... Silvia Chicos 19.40: În fața hărții 19.50: Moment coregrafic 20.20: Filmul sovietic „Tăunul”, cu Oleg Strijenov în rolul principal 21.50: Muzică ușoară cu Luminița Cosmin, Maria Dumitreasa, Silvia Velicu, Doina Hodrea, Norocel Dimitriu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

În întâmpinarea celei de-a 46-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în țara noastră a început Luna prieteniei romîno-sovietice, care va fi marcată prin numeroase manifestări cultural-artistice. Concomitent, în Uniunea Sovietică au loc numeroase manifestări închinată prieteniei dintre cele două popoare.

Publicăm câteva fotografii de la unele manifestări ce au avut loc în primele zile ale lunii prieteniei, la București și la Moscova.

1 Aspect de la adunarea din sala Teatrului C.C.S., consacrată deschiderii Lunii prieteniei romîno-sovietice.

2 Teatrul de comedie din București se află în prezent într-un turneu în U.R.S.S. Spectacolele ansamblului nostru se bucură de o caldă primire. În fotografie: Artistul poporului Radu Beligan mulțumind omagiilor primite din partea oamenilor de artă sovietici în cadrul unei întâlniri prietenești cu artiștii romîni.

3 Colectivul Teatrului mare de dramă „Maxim Gorki” din Leningrad ne vizitează țara prezentînd pe scenele teatrelor din provincie și Capitală spectacolele cu piesele „Oceanul” de A. Stein și „Barbarii” de Maxim Gorki. În fotografie: o scenă din piesa „Barbarii” de Gorki. În rolul lui Egor Petrovici Cerkun — actorul P. B. Luspekaev; în cel al lui Vasili Ivanovici Redozubov — artistul poporului al U.R.S.S., V. P. Polițimako; în rolul Katiei — Z. M. Sarko, artistă emerită din R.S.F.S.R.

Fotocronica Flacării

La Split (R.S.F. Iugoslavia) s-a încheiat campionatul mondial feminin de șah. În fotografie: partida dintre Alexandra Nicolau (R.P. Romîna) și Vreeken Bouwman (Olanda).

Cu proteste vehemente și cu ouă clocite au întâmpinat numeroși londonezi apariția mai multor lideri fasciști din Anglia, care au scăpat de manifestările de indignare ale cetățenilor numai datorită prezenței poliștilor.

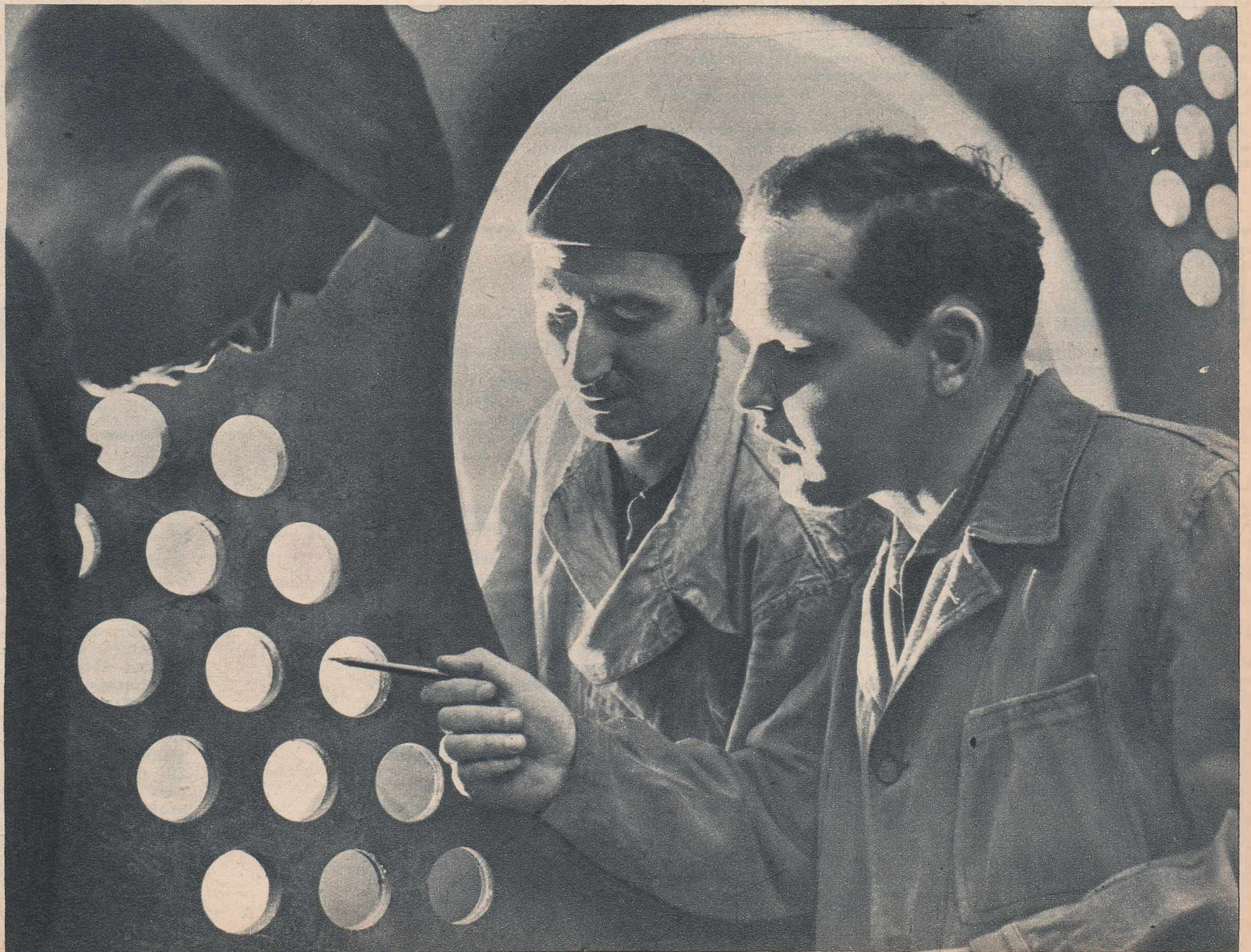
Coloeviu 1963-1964

Cifrele de plan pe anul 1964 sînt în centrul atenției oamenilor muncii din întreaga țară. Dezbatările care au avut loc în uzine, fabrici și pe șantiere au dovedit că există toate condițiile materiale necesare pentru îndeplinirea lor ritmică, lună de lună. La baza acestor condiții stă îndeplinirea planului pe anul 1963. Iată de ce, pregătindu-se pentru trecerea la îndeplinirea planului pe 1964, muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile noastre urmăresc obținerea de noi succese, zi de zi, în întrecerea socialistă.

Despre toate acestea reporterii noștri au stat de vorbă cu cîțiva din membrii colectivului uzinei „Grivița roșie“.

„Grivița roșie“ se pregătește pentru anul viitor

Inginerul Leonid Năllescu îndrumă cu atenție pe fiecare membru al colectivului de care răspunde.

PLANUL PE 1964 O REALITATE VIE

Prin ferestrele largi se zăresc, așteptând în scuara însoțit, rînduri-rînduri de tineri.

— Îi vedeți? Azi au început cursurile școlii de ucenici. Așadar, și pentru noi este astăzi ziua deschiderii școlilor — ne spune tovarășul MIRON DUMITRU, directorul general al uzinei „Grivița roșie”. Școala noastră furnizează cadre nu numai uzinei noastre, ci și altor întreprinderi aparținînd de Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, precum și de Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor.

De altfel problema cadrelor — a calificării continue a celor existente și a ridicării de noi cadre — a căpătat pentru noi o importanță cu totul deosebită. După cum se știe, uzina a fost recent reprofilită: în prezent mai mult de jumătate din capacitățile de producție sînt angajate în construcția de utilaje pentru chimie și rafinării, fabrici de hîrtie, celuloză și stuf.

Începînd din anul 1963 întregul sector care înainte repara locomotive lucrează în această nouă direcție. Este evident chiar și pentru un nespecialist că această schimbare a comportat o serie de măsuri, ca reșezarea mașinilor în alte locuri, amenajarea de spații de producție, stabilirea unui flux tehnologic potrivit noilor condiții etc. Eforturile cele mai susținute au avut însă în vedere elementul om: un mare număr de muncitori a trebuit să-și schimbe meseria de bază cu aceea

de cazangiu sau de sudor. Desigur și în vechiul profil al „Griviței roșii” am avut cazangii și sudori, însă acum numărul lor a sporit. La cazangii, de pildă, cu 100%, și numărul lor este în continuă creștere.

Aceeași problemă s-a ridicat și pentru ingineri, maiștri, tehnicieni, care și ei, într-un anumit sens, au trebuit să-și „schimbe” meseria, adică să facă cunoștință cu noi domenii ale tehnicii, să le aprofundeze, să se specializeze, apoi să îndrume pe alții și să-i controleze. Această acțiune a început anul trecut, s-a desfășurat în anul acesta și va continua și în anul viitor.

— Ce ne puteți spune despre pregătirile pentru 1964?

— Planul nostru pe anul 1964 prevede sarcini sporite de mare răspundere. Ponderea cea mai mare în plan o are utilajul tehnologic pentru industria chimică. Cu prilejul analizării cifrelor de plan pe anul viitor am ajuns la concluzia că există toate condițiile pentru ca planul pe 1964 să fie îndeplinit și depășit. Pentru aceasta a fost necesară concentrarea eforturilor în scopul însușirii unor noi procedee de fabricație și realizării unei producții de calitate superioară. La această acțiune și-au adus contribuția organizațiile de partid, comunistii, care au situat în centrul atenției problemele legate de folosirea cât mai judicioasă a noilor utilaje și de recalificarea oamenilor.

— Anul acesta cifrele de plan au fost cunoscute mai devreme în întreprinderi. Cum s-a reflectat aceasta în uzina „Grivița roșie”?

— Faptul acesta a permis să se efectueze — pe baza unei analize temeinice — o defalcare mai

judicioasă a capacităților de producție; ne-a dat posibilitate să chibzuim mai pe îndelete asupra măsurilor care se impun, în special în compartimentele unde producția va crește mai mult sau va diferi ca formă și dimensiuni de cea din 1963; de asemenea, a permis ca, din timp, în cadrul unor colective de oameni competenți, să se analizeze cât mai amănunțit posibilitățile de reducere a consumului de metal. Noi vom realiza o economie de 100 de tone de metal printr-o tot mai bună gospodărire a materiei prime.

Cu prilejul discutării cifrelor de plan s-au făcut peste 400 de propuneri de măsuri tehnico-organizatorice; astfel anul acesta întregul plan de măsuri tehnico-organizatorice al uzinei a putut fi întocmit mai devreme.

În anul care vine vom desăvîrși așezarea în flux a mașinilor existente cât și a celor pe care le vom primi. Încă din acest an vom amenaja o linie de sudură automată în secția de montaj, vom avea o nouă instalație Roentgen și o cameră de sablaj pentru fundurile ce se execută la utilajele pentru industria chimică și rafinării. Cu noua instalație de sablaj acestea capătă un aspect plăcut și se mărește simțitor productivitatea muncii, realizînd totodată însemnate economii la pietrele de polizor.

Una din problemele noastre de bază rămîne însă aceea a ridicării continue a nivelului de cunoștințe la cadrele de muncitori și tehnicieni în noile sectoare din uzină care lucrează pentru industria chimică. Ei, alături de întregul colectiv, sînt acei care vor da viață planului pe 1964. Plan care, de pe acum, reprezintă pentru noi toți o realitate vie.

PREGĂTIREA TEHNICO-ȘTIINȚIFI

CONSTANTIN GEORGE DARCEA, șef de brigadă în secția de montaj-uti chimic, intră direct subiect:

— Anul acesta b gada și-a depășit în fi care lună planul de p ducție. Ceea ce nu seamnă însă că n-au rămas destule de făcut. Recent, discutarea s cinilor de plan ale an lui 1964 a născut și brigada noastră o se întreagă de propun tehnico-organizatori privind îmbunătățir muncii noastre.

— Cîte dintre acest au fost puse în aplic

— Am cerut, de p dă, ca în locul macar lei, care lucrează cu precizie relativă, să se construiască un d pozitiv de role reglab pentru așezarea cazan lui la nivelul dorit. C

Aceasta este una din vilt inovații la care lucrează turnătorul Constantin G

O EXPERIENȚĂ BOGATĂ

De data aceasta ne adresăm tovarășului inginer LEONID NĂILESCU, șeful secției cazangerie.

— Vreți să ne spuneți ce este nou în experiența acumulată în 1963?

— Chiar cu asta aș vrea să încep. Cred că un lucru bun pe care l-am realizat la cazangerie e împărțirea producției de utilaj tehnologic în două grupe mari. Mulțumită acestora specializăm formațiile de lucru pe grupe de lucrări. De exemplu: centrul 3 se ocupă numai de confecționarea schimbătoarelor de căldură, iar centrul 2 numai de confecționarea corpurilor pentru coloane de rectificarea, vase, rezervoare etc.

— S-a întimplat totuși să aveți unele strângeri în producție?

— Au existat strângeri din pricina lipsei de capacitate la sudura automată. Prin înființarea a încă două posturi de sudură care să satisfacă volumul de lucru din ce în ce mai mare, aceste strângeri au fost lichidate total.

— Am aflat că recent ați înlăturat unele dificultăți ivite în fabricație.

— Pentru înlăturarea neajunsurilor la lansarea și pregătirea fabricației am format o grupă din ingineri și tehnicieni competenți, care verifică toată documentația primită de la serviciul tehnologic și o lansează în producție numai după ce este completă.

— Am vrea să știm și ce veți face pe linia îmbunătățirii fluxului tehnologic.

— Pînă nu demult unele utilaje erau amplasate astfel încît nu se satisfăceau cerințele fluxului tehnologic normal. La propunerea comitetului de partid, conducerea secției a analizat principalele deficiențe și am făcut o reamplasare a utilajelor, corespunzătoare operațiilor din fluxul tehnologic, ceea ce a dus la eliminarea manevrelor inutile.

— Ni s-a vorbit și despre o nouă marcă a formațiilor de lucru...

— Într-adevăr, noua marcă a formațiilor de lucru a condus la o folosire și mai rațională a suprafețelor de lucru, a instalațiilor și utilajelor și a eliminat transporturile inutile și, deci, anul 1964 va găsi cazangeria cu un flux tehnologic îmbunătățit.

— Ce preocupări aveți în ce privește mecanizarea?

— În primul rînd ne-am îndreptat atenția spre mecanizarea operațiilor care reclama un volum mare de muncă manuală. Astfel, am introdus șanfronarea oxiacetilenică a tablelor (adică pregătirea marginilor lor pentru sudură) în două direcții, iar în prezent ne ocupăm de extinderea acestui procedeu în trei direcții. Totodată am montat niște foarfeci de debitare mecanică a tablelor și am introdus tăierea automată după șablon a reperelor mărunte, măsuri care economisesc o cantitate importantă de manoperă și elimină trasarea și rindelarea reperelor. După cum vedeți, măsurile luate și priciperea muncitorilor ne ajută să încheiem cu bine anul 1963 și să intrăm bine pregătiți în 1964.

mitetul de partid al zinei a susținut prop nerea noastră și în cl pa de față o echipă e la întreținere amena jează terenul, pregătin construirea dispozitivu lui cerut. De asemenea practica în producți ne-a dovedit că o part a vechilor scule pentr montat locomotive n mai corespund noii noa tre activități. Am c rut să fim dotați, prir tre altele, cu liniar flexibile și cu rulete d 20 metri. Conducere ne-a repartizat toat sculele solicitate. Mă surile principale pr vind creșterea produc ției și productivităț muncii ridică membri lor brigăzii și sarcin îmbunătățirii pregătir tehnico-științifice.

CREATORUL NU AȘTEAPTĂ INSPIRAȚIA...

— Și ce măsuri concrete ați luat?

— Din cei 45 de membri ai brigăzii, mai mult de jumătate sînt bine pregătiți la matematică și desenul tehnic (s-au învățat în ultimii doi ani). Pentru a ridica nivelul cunoștințelor tuturor membrilor brigăzii, ne-am organizat în așa fel încît toți cei care cunosc de pildă desenul tehnic să se poată ocupa nu numai de descifrarea planurilor, ci și de îndrumarea tovarășilor care se califică în prezent, pregătirea tehnică și teoretică a acestora. Pașel Costea, de exemplu, s-a luat sarcina să-i ajute pe colegii săi Ion Șanescu și Gheorghe Șolea; comunistul Mircea Tănase se ocupă de

Nu o așteaptă, cu alte cuvinte, nici scriitorul, nici artistul, nici autorul de inovații tehnice și, în general vorbind, nici un creator autentic. Actul creației reclamă talent, muncă îndrăgită, cultură și... o mie și una de lucruri, dar nu inspirație subită! Cu toate acestea, stînd de vorbă cu turnătorul CONSTANTIN GHIȚĂ (autor a peste 30 de inovații aplicate în uzinele „Grivița roșie“) i-am pus următoarea întrebare:

— Ce legătură se poate stabili între un plan de producție, a cărui execuție nu a început pînă în prezent, și între o inovație care se va naște abia în viitor?

— Una și aceeași, valabilă deopotrivă pentru toți creatorii: legătura dintre viață și creația propriuzisă. Planul pe anul '64 prevede pentru secția noastră nu numai sporirea producției și productivității muncii, ci și măsurile tehnico-organizatorice menite să ducă la îndeplinirea acestor sarcini. Ei bine, zecile de probleme și nenumăratele măsuri tehnice care se vor ivi pe parcurs vor constitui un teren fertil pentru creatorii noștri. De altfel, inovațiile au început să apară încă de pe acum. Așa, de pildă, am început experimentarea turnării pieselor din fontă silicioasă, iar constructorii clădesc în același scop un cuptor special. La pregă-

tirile pentru fabricarea viitoarelor piese destinate utilajului chimic s-au și realizat cîteva inovații...

După cum ne-a informat cabinetul tehnic, trei dintre inovații aparțin interlocutorului nostru. Modest, însă, el trece peste acestea și ne vorbește de alte probleme.

— Ne-am angajat ca pe '64 să reducem la zero absențele nemotivate și să realizăm o reducere maximă a rebuturilor...

— Acestea sînt, desigur, lucruri vrednice de reținut. Am dori să ne spuneți ceva despre inovații. Ca, de pildă, despre cea pe care ați înaintat-o cabinetului tehnic în urmă cu trei luni și care privește fabricarea unor piese necesare utilajului chimic. Am aflat că ea a fost aprobată. Am dori să știm ce economii vor fi realizate prin punerea ei în aplicare.

— După părerea mea (părere confirmată ulterior de cabinetul tehnic — N.R.) ea va realiza economii antecalulate de aproximativ 50.000 lei.

— Așadar patru inovații ale anului 1964 apărute în '63. În viitor?

— Vom vedea atunci. Viața și activitatea concretă sînt singurele în stare să furnizeze material creatorului. Și cum „concretul“ va exista din belșug, inovatorii vor avea nenumărate „motive de inspirație“.

Tovarășul Miron Dumitru (stînga), directorul general al uzinei „Grivița roșie“, controlează pe „vîl“ stadiul îndeplinirii planului la secția de cazangerie.

Tovarășa inginer Sarmiza Mocanu, responsabilă cabinetului tehnic, în plină „campanie“ de pregătire a documentațiilor.

pregătirea tehnică și științifică a tovarășilor Dumitru Bughircă și Gh. Mirică, și așa mai departe. În plus, toți cei 45 de membri ai brigăzii s-au înscris la cursul de minim tehnic și o serie la liceul seral; trei din ei și-au luat examenul de maturitate în vara aceasta.

— Ce alte măsuri menite să îmbunătățească activitatea brigăzii au mai fost luate?

— Întărirea continuă a disciplinei în cadrul colectivului nostru. Pentru că munca bine organizată este întotdeauna o cheazășie a îndeplinirii obiectivelor pe care ni le propunem și deci și a realizării sarcinilor de plan ce ne revin.

GRIJA PENTRU AMĂNUNTE

Într-o întreprindere industrială secția de reparații curente este de fapt un auxiliar al producției. Dar un auxiliar prețios, fără de care buna funcționare a utilajului n-ar putea fi asigurată. La uzinele „Grivița roșie“ despre aceste lucruri ne-a vorbit tov. inginer ION MARIN, șeful secției reparații.

— Care sînt obiectivele din planul de măsuri tehnico-organizatorice pentru anul 1964 pe care v-ați propus să le îndepliniți pînă la sfîrșitul anului curent?

— În toate secțiile producti-

ve ale uzinei se lucrează, în prezent, la amenajarea liniilor de producție, după un plan precis, la executarea cărui avem și noi o contribuție importantă. Unul din obiective este mărirea spațiului util de lucru al halelor. La secția de montaj s-a și executat supraînălțarea halei în dreptul transbordorului nr. 1, unde a fost montat un pod rulant. În dreptul transbordorului nr. 2 lucrările de supraînălțare a halei sînt în curs. La secția de vagoane se vor instala utilaje noi, printre care un număr de 6 poduri rulante mici. Pe linia modernizării procesului de producție, cea mai recentă realizare este introducerea sudurii automate la montaj. Această operație este aproape terminată. De asemenea, tot noi vom executa reamplasarea punctelor de

control cu raze X și crearea unui punct nou de același tip în atelierul de funduri pentru cazane.

— În afară de aceste lucrări, ce alte sarcini vă mai revin în anul viitor?

— Din experiența anilor trecuți rezultă că pe parcurs pot apărea împrejurări care să ne pună probleme în plus. Pentru a le putea executa și pe acestea în mod operativ noi am și luat măsurile corespunzătoare ca să putem interveni prompt oricînd vor surveni defecțiuni.

— În concluzie?

— Amploarea măsurilor luate și atenția cu care au fost prevăzute toate amănuntele muncii noastre ne îndreptățesc să credem că obiectivele de plan pe care ni le-am propus vor fi realizate și depășite.

INOVAȚIILE NU POT FI PLANIFICATE ȘI TOTUȘI...

— Planul uzinei pe 1964 și activitatea cabinetului tehnic? Desigur la noi nu se pune problema unei planificări în sensul obișnuit. Inovațiile nu pot fi planificate în înțelesul strict al cuvântului — ne spune tovarășa ing. SARMIZA MOCANU, responsabilă cabinetului tehnic. Când îi vine omului ideea, atunci vine cu inovația. Desigur aceasta nu înseamnă că nu putem stimula mișcarea de inovații prin dirijarea eforturilor inovatorilor spre problemele-cheie de producție. Totodată ne străduim să îmbunătățim propaganda tehnică.

Trebuie spus că reprofilarea uzinei noastre a pus în fața muncitorilor și tehnicienilor probleme complexe. Planul tematic de inovații lansat de cabinetul teh-

nic s-a axat în special pe rezolvarea unor probleme legate de producția de utilaj chimic în uzina noastră. Iată un exemplu: s-a ivit necesitatea unei mașini de sudare semiautomată a racordurilor la utilajul chimic. Înainte sudarea se efectua manual. În noile condiții, când se efectuează mii de metri de sudură, automatizarea a devenit o cerință imperioasă. O mașină de sudare semiautomată a racordurilor a fost recent realizată de către maestrul Jean Vasile și colectivul său; grație acesteia, se prevăd economii anuale de peste 36.000 de lei.

Cunoscând mai din timp cifrele de plan pe 1964, încă de pe acum am început să pregătim documentația tehnică necesară, de pildă cea pentru folosirea oxigenului și a aerului cald la elaborarea fontei în cubilou.

Așadar, ne pregătim și noi să întîmpinăm cum se cuvine planul pe 1964.

ANTRENAȚI ÎN ÎNTRECERE

La întrebarea „Ce rezultate s-au obținut și cum se vor realiza sarcinile de plan pe 1963?” ne răspunde și tovarășul ION CONSTANTIN, șef de partidă în cadrul centrului 3 al secției de cazangerie:

— Pentru anul în curs, partida pe care o conduc are prevăzută în plan executarea a 28 de cazane de termoficare (C.T.F.). Dacă în primele șapte luni ale anului am reușit să terminăm 20 de cazane, nu avem nici o îndoială că vom îndeplini planul înainte de termen.

— Am aflat că partida dv. este evidențiată în întrecerea socialistă.

— Așa este, de trei luni. Cazangii Marin Grădinaru, Anghel Năstase, sudorii Nicolae Culea și Mircea Godeanu au adus un aport deosebit la succesele colectivului nostru.

— Ce părere aveți despre perspectiva realizării sarcinilor prevăzute?

— Pentru anul viitor sarcinile ce ne revin sînt mai mari. Însă dezbaterile cifrelor de plan pe anul 1964 ne-a dat posibilitatea să luăm din timp o serie de măsuri. Acordăm o atenție deosebită calificării noastre. Executarea unor produse de tehnicitate ridicată cere nu numai eforturi sporite, ci și multe cunoștințe tehnice. Personal, urmez cu regularitate cursul de citire a desenelor tehnice organizat în cadrul secției de cazangerie.

— Din cele relatate înțelegem că aveți certitudinea îndeplinirii prevederilor planului pe anul 1964.

— Elanul și dragostea de muncă ale colectivului s-au remarcat deseori în întrecerea socialistă. Cu un astfel de colectiv poți privi cu toată încrederea viitorul, poți să ai siguranță că, așa cum realizăm sarcinile pe anul 1963, tot așa vom îndeplini și chiar depăși prevederile planului pentru anul ce vine.

DE VORBĂ CU UN TÎNĂR

Întrebîndu-l pe utemistul AU-RELIAN DINESCU despre munca ce se desfășoară pentru îndeplinirea planului de producție pe anul în curs și despre perspectiva realizării sarcinilor de plan pe anul 1964, acesta ne spune:

— Lucrez în partida condusă de tovarășul Nicolae Ciocșirescu de la centrul 4 cazangerie, la montarea fasciculelor tubulare ale schimbătoarelor de căldură. Acest nou produs ne-a dat la început multă bătaie de cap. Schimbătoarele de căldură, deși sînt de proporții impresionante, totuși execuția lor necesită lucru de mare precizie. Partida noastră, care numără 30 de tovarăși, a reușit să stăpînească tehnica executării lor, ajungînd să fie evidențiată în întrecerea socialistă.

— Și în momentul de față?

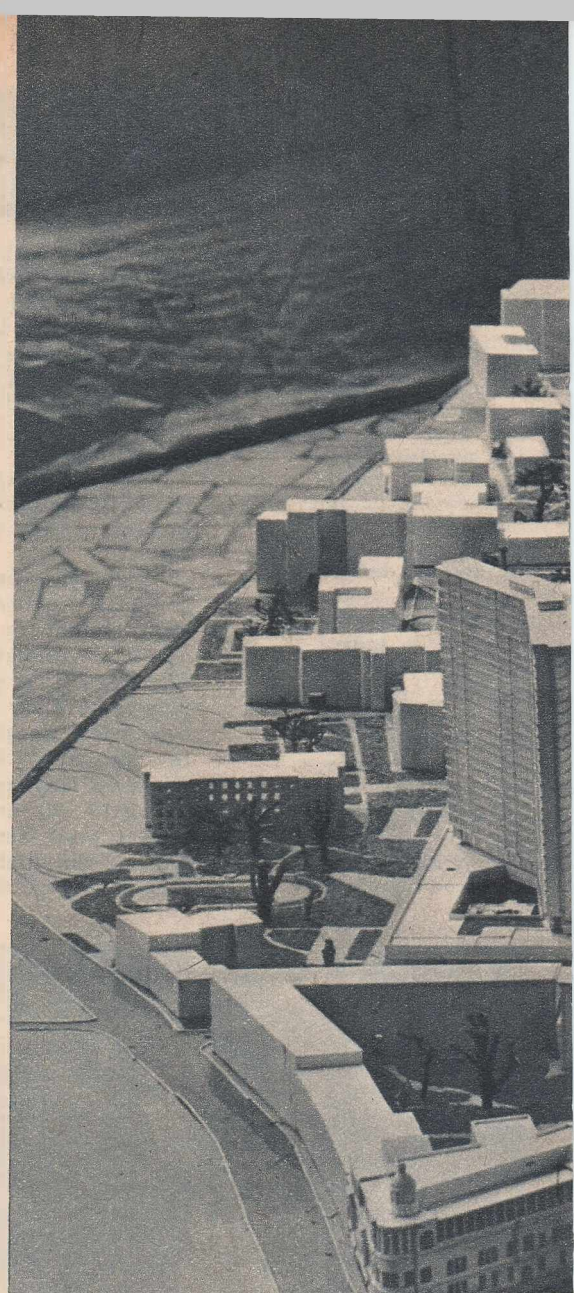
— În prezent ne străduim să îndeplinim sarcinile de plan pe anul 1963. Pe baza experienței acumulate în acest an ne pregătim să întîmpinăm sarcinile prevăzute pentru anul viitor. În centrul atenției noastre va trebui să stea și pe mai departe calitatea produselor. Avem condiții pentru aceasta. Secția noastră a fost înzestrată cu utilaj nou, modern. Pentru a răspunde ritmului modernizării uzinei, noi trebuie să învățăm mereu.

— V-am ruga să ne împărtășiți cîte ceva din preocupările personale.

— În ceea ce mă privește, din anul 1954, cînd am terminat cursurile școlii profesionale și am început să lucrez în uzină, am învățat foarte multe. Continui să mă pregătesc. Ziua lucrez, seara merg la școala medie. Acum urmez cursurile clasei a XI-a ale școlii medii și, paralel, în uzină, frecventez cursurile de citire a desenului tehnic. Nădăjduesc ca în anul viitor să devin student al Institutului politehnic...

Interviuri realizate de:
G. CIUDAN, I. MAIOR, I. NIȚESCU,
N. RĂDULESCU, Z. VASILIU

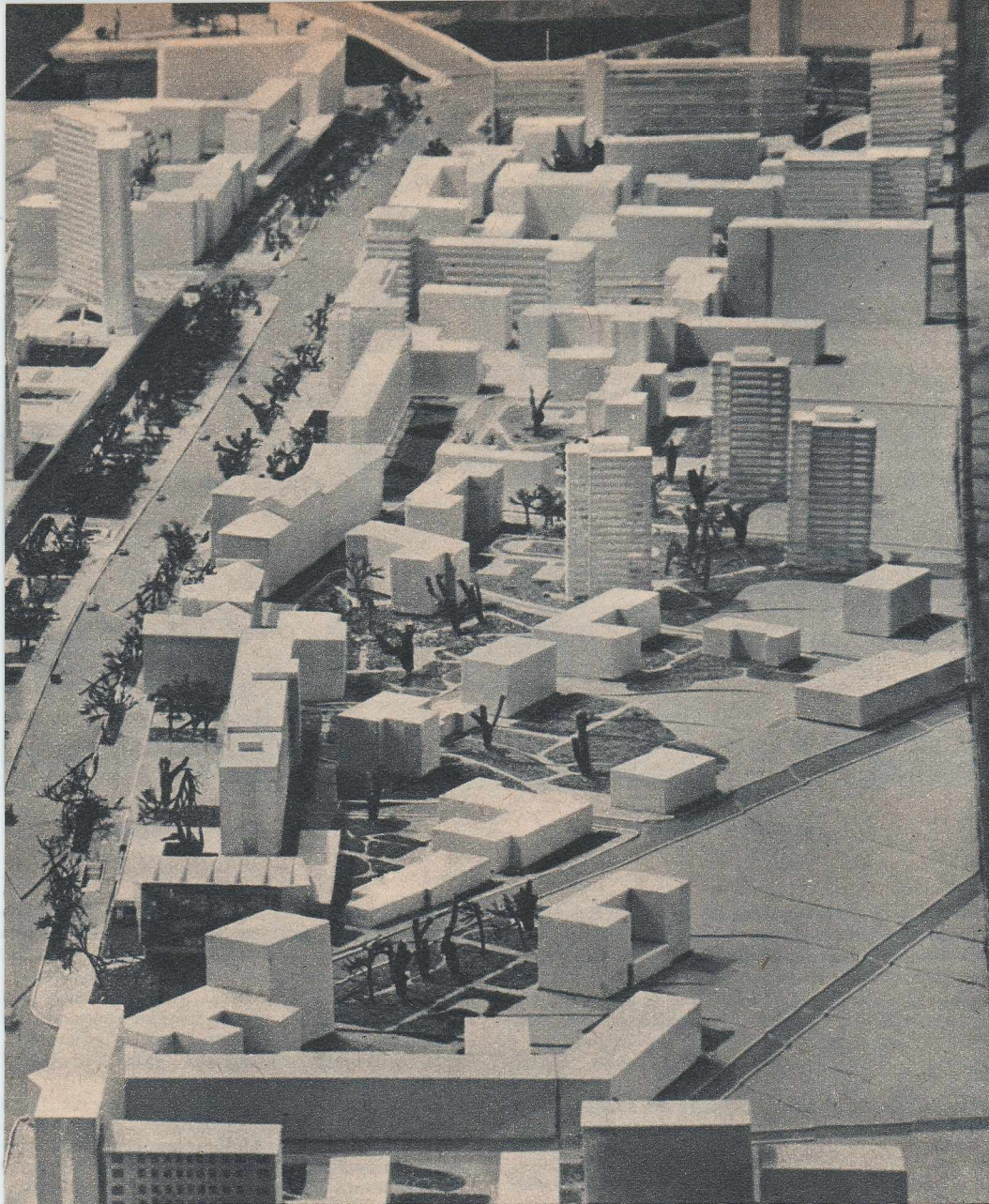
Fotografiile de A. ROSENTHAL

Pe nou Arba

Correspondență specială din Moscova

de L. LEROV

Lmi dau seama că pentru cititorul român vestea despre marea amploare a construcțiilor de locuințe din Moscova nu mai prezintă o noutate. Și dacă aș încerca să relatez că în fiecare zi în capitala Uniunii Sovietice 350 de familii se mută în case noi, că ritmul construcțiilor de locuințe, moderne și confortabile crește necontenit, el va zîmbi și va spune: „O știu, am mai citit”. Prietenii noștri de peste hotare s-au obișnuit însă să socotească aceste construcții cu Ceriomușki, cu așezarea sud-vestică a capitalei. De data aceasta să indic o nouă adresă. E vorba de Arbat.

În plin centru al Moscovei, în apropiere de Kremlin și de Piața roșie, pe locul istoricului cartier Arbat, cu străvechile-i străzi înguste și întortocheate ce nu mai pot face față nici măcar numărului mare de pietoni, fără să mai vorbim de vehicule, se așază o modernă magistrală, noul Arbat, impresionantă prin îndrăzneala concepției arhitectonice.

Proiectul, elaborat în decurs de mai mulți ani de un grup de arhitecți și ingineri condus de arhitectul șef al capitalei, Mihail Posohin, a suferit pe parcurs o serie de modificări și completări. Azi, în biroul arhitecților se poate vedea — ce e drept, deocamdată în schițe și machete — întreaga panoramă a viitoarei magistrale. La baza proiectului stau principiile urbanistice contemporane.

De o parte a vastei șosele asfaltate, despărțite de ea printr-o zonă verde de gazon, flori și arbori decorativi, patru blocuri înalte de câte 22 de etaje vor domina magistrala, profilându-se pe albastrul cerului aidoma pînzelor unor nave gigantice. Fiecare din aceste blocuri va oferi celor 1.000 de locatari ai săi întregul confort modern, începînd cu nobilă în pereți și terminînd cu frigider și

mașini de gătit electrice. Ferestrele camerelor de locuit vor fi orientate spre scuarurile ferite de zgomot, iar cele ale dependențelor — spre magistrala plină de animație.

Proiectul noului Arbat este conceput ca un ansamblu arhitectonic unitar. În preajma blocurilor de locuit, de-a lungul magistralei, se va întinde complexul de clădiri destinate unităților de deservire: restaurante, magazine, braserii, cantine, săli de dans, săli pentru reuniuni familiare, spălătorii, diferite ateliere, centre cu obiecte de închiriat, terenuri de sport. Foarte ingenios sînt folosite acoperșurile plate ale acestor clădiri. Pe ele vor

răsări pălăriile multicolore ale cofetăriilor, bibliotecilor și sălilor de lectură, terenuri de jocuri și de sport.

Pe partea opusă a magistralei, despărțite de ea doar cu un trotuar, se vor ridica edificii publice: palatul poștelor, un cinematograf cu 2.500 de locuri, un mare hotel, un magazin universal și altele.

Astăzi întregul cartier Arbat este un imens șantier. Lucrările din prima etapă — tuneluri pentru pietoni, șoseaua asfaltată, trotuarele — vor fi gata încă în acest an. Cartierul va fi terminat în întregime în ajunul celei de-a 50-a aniversări a Marelui Octombrie. Centrul Moscovei va arăta atunci cu totul altfel...

S-ar părea la prima vedere că aici, pe traseul noului Arbat, sînt concentrate forțele principale ale constructorilor și arhitecților moscoviți. Dar este doar o părere. Căci și celelalte cartiere ale capitalei își largesc necontenit hotarele. În sud-vest, de pildă, se realizează un mare cartier urbanistic experimental, ce va ocupa o suprafață de 215 hectare și va avea o populație de 40-50 de mii de locuitori — un adevărat oraș. Construcția acestui cartier experimental este urmărită cu atenție și interes nu numai de arhitecții sovietici. L-au gândit, pe lângă cei mai buni proiectanți din Moscova, Leningrad, Kiev și Minsk, și specialiști din alte țări socialiste — în total 35 de colective din diferite țări și orașe și-au trimis proiectele la concursul ce a avut loc cu acest prilej.

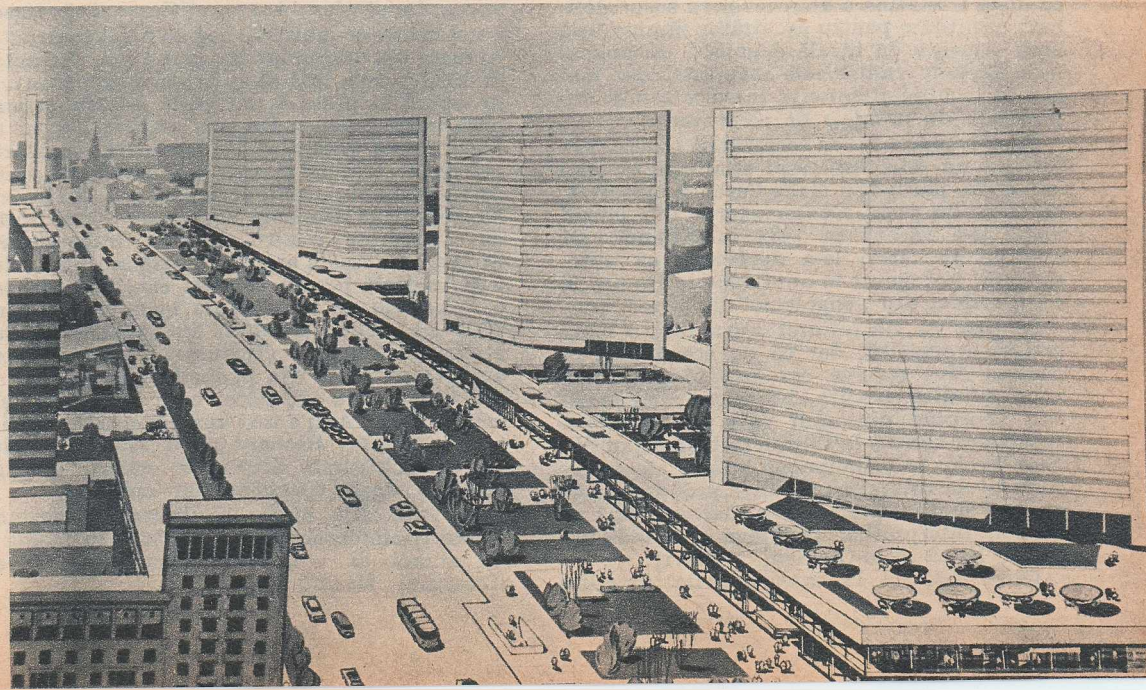
Proiectanții au căutat să arunce o privire în ziua de mîine a comunismului, să țină seama de marile schimbări din viața omului sovietic. Iată de ce este atît de puțin obișnuit marelui colectiv de specialiști preocupat acum de rezolvarea unei serii de detalii ale construcției: laolaltă cu arhitecții, constructorii și oamenii de știință lucrează filozofii și pedagogii, medicii și dendrologii.

După ce vizitezi biroul de proiectare începi să-ți imaginezi unele trăsături ale noului cartier experimental din sud-vestul capitalei. În imediata apropiere a stației de metrou se creează un centru cu clădiri publice, magazine, cinematograful, bibliotecă. O singură cale de transport străbate cartierul. O alee duce la pădurea umbroasă, o altă alee spre orașul sportiv. Rîulețul Smorodinka, prins cu un stăvilă, va oferi un ștrand minunat, cu bărci pentru plimbări și canotaj. În partea de nord a cartierului se ridică un complex școlar pentru învățămîntul elementar, mediu și superior, cuprinzînd 3.200 de copii și tineri.

Întregul ansamblu arhitectonic al cartierului este format din clădiri armonios îmbinate, de la 4 la 30 de etaje.

Și acest cartier moscovit va fi cu desăvîrșire gata în anul 1967. Toate inovațiile ce vor trece examenul vor căpăta o extindere în masă în construcțiile de locuințe. Nu va trece mult — timpul zboară acum atît de repede — și proiectele vor deveni realitate.

În fotografiile: machete ale noului Arbat.

VOCI DE AUR

Amelita Galli-Curci

Kirsten Flagstad

Dintre spectatori, iubitorii de operă sînt poate aceia care își manifestă cu cel mai constant entuziasm admirația față de artiștii pe care i-au îndrăgit. Ei caută date despre viața lor, le cercetează debuturile, le urmăresc evoluția, colecționează fotografii și autografe, ascultă cu pasiune discuri... Acestor melomani îndrăgostiți de operă și de mării ei interpreți le oferim cîteva scurte portrete din galeria artistelor lirice ale veacului nostru. Începem cu aceea care a atins cele mai amefitoare înălțimi.

AMELITA GALLI-CURCI

În anul 1940, la Beverly Hills, în California, se retrăgea Amelita Galli-Curci, care părăsea scena după mai bine de trei decenii de activitate. Cîteva discuri, uzate astăzi și realizate cu mijloace cu mult inferioare celor pe care le dețin acum casele de înregistrări, ne-au păstrat sonoritatea unică a glasului acestei cîntărețe care a ilustrat la începutul veacului nostru marea tradiție a virtuozității vocale, caracteristică școlii italiene de canto.

Amelita Galli-Curci avea un mod de a-și conduce glasul, un timbru și o agilitate de o aparență atât de naturală, încît s-ar putea spune că ea nu găsește, în momentul de față, o continuatoare directă pe linia atât de personală a stilului ei de coloratură. Vocea pare mai curînd firavă, dar atât de clară și pură ca unda cristalină a unui izvor cu susur delicat; uimitoare pentru ascultător rămîne însă acea senzație de totală degajare, de plutire fără efort în cantilenele inspirate, dar mai ales în jocul scînteietor al fuzeelor sonore împărățite de pasajele de coloratură.

Pare de-a dreptul de necrezut că o asemenea tehnică nu este rezultatul studiului cu nici un mare pedagog; Galli-Curci a absolvit, la clasa de pian, Conservatorul din orașul natal (s-a născut în 1882 la Milano), iar studiile de canto le-a desăvîrșit ca autodidactă. A debutat în anul 1904 la Roma, în rolul Gildei din „Rigoletto” de Verdi.

Se pare că Galli-Curci nu a fost o mare artistă dramatică, dar că pe scenă ceea ce cucerea fără rezerve era această splendidă voce mînuită cu atîta abilitate și simț muzical. Începînd din anul 1919 ea va apare regulat ca solistă la Teatrul Metropolitan din New York, în principalele roluri ale repertoriului de coloratură; Galli-Curci a realizat un fapt mai obișnuit astăzi, dar neuzitat pe atunci, interpretînd și cîteva roluri de soprană lirică (Cio-Cio-San, Violeta).

Orice referire la interpretările Amelitei

Galli-Curci este însoțită de calificative entuziaste: tinerii cîntăreți pot învăța din puținele ei discuri ce înseamnă șlefuirea fiecărui sunet, ce înseamnă echilibrarea respirației pentru dobîndirea lejerității absolute și a frumuseții liniei melodice, cum virtuozitatea impecabilă trebuie însoțită de trăirea interioară a muzicii. Dar, mai presus de toate, Galli-Curci ne învață ce înseamnă perfecțiunea stilului de coloratură mînuit cu sensibilitate artistică.

KIRSTEN FLAGSTAD

Drumul marilor artiști către glorie se înfățișează cîteodată ciudat; n-ai crede, privindu-i începuturile, că undeva pe parcurs se va realiza o cotitură atât de neașteptată.

O asemenea surpriză ne-o oferă biografia uneia dintre cele mai strălucite interprete wagneriene a timpurilor noastre, soprana Kirsten Flagstad. Cine își poate imagina că răscolitoarea Isoldă a cîntat ani în șir în diferite opere pe scenele unor teatre din patria ei, Norvegia? Viața ei ne mai întîmpină cu încă un fenomen straniu: la vîrsta de 24 de ani, cînd își făurise deja un oarecare renume, cîntăreța se căsătorește și în timpul unei sarcini își pierde complet vocea. Dar după o vreme ea dă naștere unei fetei, eveniment după care încearcă să cînte din nou; spre uimirea ei, Kirsten constată a doua zi după naștere nu numai că i-a revenit vocea, dar că glasul i se amplificase și căpătase o sonoritate cu mult mai bogată decît în trecut. Aceasta s-a întîmplat în anul 1919. De-abia în 1928 începe însă să se ocupe de repertoriul de operă și peste 4 ani cîntă pentru prima oară rolul Isoldei. După o audiție, pentru a participa la festivalul din Bayreuth, ea apare aci două stagioni și apoi este angajată, fără prea mare entuziasm, de impresarii Teatrului Metropolitan din New York, care ducea lipsă de interprete pentru rolurile wagneriene. Și iată că această artistă, aleasă mai mult de nevoie decît pentru calități excepționale pe care nimeni nu i le bănuia încă, reușește în 1935 un debut triumfal în „Walkiria” de Richard Wagner: „Doamna Flagstad este cea «rara avis» din pădurile wagneriene, o cîntăreță care are voce, care cîntă bine și este tînără... Aici a fost una din marile ocazii cînd exigentul Richard ar fi asistat fericit la întruchiparea Sieglindei sale...” — scria imediat după spectacol un cronicar.

La trei zile după „Walkiria”, Flagstad apare triumfătoare și maiestruoasă în Isoldă; de atunci ea a devenit principala stea a Teatrului Metropolitan.

Înzestrată cu o rezistență vocală și fizică excepțională, artista se dăruia cu pasiu interpretărilor atât de dificile ale personajelor feminine din operele lui Wagner. Cîntat rolurile Isoldă și Kundry (din „Parsifal”) în două după-amieze consecutive pe Brünnhilde („Amurgul zeilor”), Isoldă Eva („Maestrul cîntăreți din Nürnberg”) în trei seri consecutive.

Această energie artistică părea că îi sporește mereu forțele creatoare; Flagstad es invitată pe principalele scene europene, unde aduce aceeași splendidă tălmăcire a muzicii wagneriene. Cei mai mari dirijori îi solici colaborarea; astfel, Wilhelm Furtwängler realizează cu ea în rolul principal aceluși monument al carierei sale dirijorale, înregitrarea integrală a operei „Tristan și Isoldă” de Wagner, pe care în repetate rînduri iubitorii de muzică au putut-o urmări în emisiunile stațiilor noastre de radio.

Trebuie totuși menționat că marea artistă nu s-a rezumat numai la repertoriul wagnerian și că succesele ei au fost tot atât de consistente și în alte roluri. O admirăm pe Kirsten Flagstad și pentru demnitatea și luciditatea ei; încă în plină glorie, ea s-a retras de pe scenă în anul 1955, neînțelept să-și dezamăgească admiratorii.

A încetat din viață anul acesta, lăstrînd în urma ei o adevărată tradiție a stilului wagnerian.

ELISABETH SCHWARZKOPF

Elisabeth Schwarzkopf a devenit aproape legendă a timpurilor noastre. Și aceeași pentru că personalitatea ei răspîndește atât farmec, încît chiar și noi, aceia care nu am văzut-o niciodată pe scenă, ne-o imaginăm ca întruchiparea perfectă a eroinelor pe care interpretează. Într-adevăr, ea are un fel de cuceritor de a cînta, o vibrație tandră și gingășie în glas, o mare suplețe în expresia lirică, o feminitate pe care o transmite pe sonajelor cărora le dă viață.

Din fotografiile pe care le întîlnești la tu pasul în revistele de specialitate din lume întregă sau însoțindu-i înregistrările și discuri ea se înfățișează ca o femeie frumoasă cu o figură distinsă, luminată de privire visătoare a ochilor albaștri. Această cîntăreață, a cărei prezență pe scenele celor mai strălucite teatre muzicale europene și americane este considerată o sărbătoare a muzicii și-a întemeiat cariera artistică pe o pregătire muzicală cum puțini interpreți lirici au realizat vreodată; de aceea tehnica ei desăvîrșită nu este un miracol, ci o pildă a rezultatelor la care se poate ajunge prin însușirea un

Elisabeth Schwarzkopf

Arta Florescu

Zenaida Pally

laturi muzicale complexe. A studiat la estita „Hochschule für Musik“ din Berlin, e lângă canto și pianul, viola și compoziția, articipând adeseori la formații de muzică de ameră, ca violist. Se povestește că ar fi întat o dată din memorie finalul Concertului 1 5-lea în mi bemol pentru pian de Beethoen, lucrare pe care nu o studiase niciodată.

La începutul carierei de cântăreață Elisabeth Schwarzkopf dorea să fie contralto, dar debutul ei a avut loc ca soprană de coloratură la Opera din Berlin. A cântat apoi rolul Erbinettei din „Ariadna la Naxos“ de Richard Strauss, rol pe care l-a studiat cu Maria Avogun, ea însăși o strălucită interpretă, căreia Schwarzkopf îi datorează formația de cântăreață. Au urmat apoi o serie de roluri la Opera din Viena, după care vocea ei a început să se transforme, căpătând timbrul și culoarea specifice pe care i le cunoaștem.

Memoria muzicală a Elisabeth Schwarzkopf poate fi ușor apreciată după cantitatea și varietatea repertoriului: peste 300 de lieder, roluri principale din operele lui Mozart, Beethoven, Wagner, Richard Strauss, Stravinski etc., precum și din numeroase opere.

Varietatea acestui repertoriu este susținută de posibilitățile multiple de a reda semnificația poetică și stilul unor autori atât de eluși. Dacă Schwarzkopf este excelentă în rolurile dramatice, cărora le însuflă o forță patetică zguduitoare, ea reușește în aceeași măsură să ne dea imaginea veridică și zburdălniciei capricioase, a tinereții lipsite de griji. Să comparăm două dintre marile creații în opere de Mozart, compozitor pentru care manifestă o preferință evidentă — Elvira din „Don Juan“ și Fiordiligi din „Cosi fan tutte“ — vom constata cu uimire cât de mare este gama de posibilități a acestei artiste.

Elisabeth Schwarzkopf este prima și singura soprană căreia i s-a decernat înalta distincție italiană „Leul de aur“, din dorința narelui dirijor Arturo Toscanini; pianiști ca Wilhelm Kempf și Walter Gieseking au realizat cu ea, ca acompaniatori, discuri de lieder, iar dirijorul Herbert von Karajan a distribuit-o în majoritatea înregistrărilor sale de operă. Este un palmares care încheie rîndurile acestora mai concludent decît cuvintele autorului lor.

ARTA FLORESCU

Arta Florescu este în prezent una dintre cele mai admirate cântărețe ale Teatrului de operă și balet din București. Are un glas

de soprană cu un timbru de o excepțională calitate, un glas a cărui culoare sonoră, imediat perceptibilă, se dovedește ea însăși plină de muzicalitate.

Actualmente artistă emerită, Arta Florescu a debutat la Opera din București acum mai bine de două decenii, într-un rol de coloratură—Lucia di Lammermoor—dezvoltîndu-se apoi ca soprană lirică. Pentru iubitorii de operă care au ascultat-o în primii ani ai activității în teatru rămîne o amintire dintre cele mai plăcute interpretarea plină de tinerețe, cochetărie și sensibilitate a rolului Manon din opera cu același nume de Massenet. În anul 1947 ea își completează studiile muzicale la Geneva și Viena, continuînd să-și îmbogățească repertoriul dramatic. Tehnica cîntului se învecinează într-o imbinare armonioasă cu un mare talent scenic, iar sensibilitatea lirică — acel mod particular de a însufla momentelor de profundă interiorizare o noblețe calmă — cu inteligența atitudinilor și a rostirii pline de sens a cuvîntului cîntat. Interpretă excelentă a eroinelor lui Puccini, Verdi, Gounod, Leoncavallo, Arta Florescu creează nu întîmplător cele mai frumoase roluri ale carierei sale, încarnînd personalități feminine deosebite ca structură sufletească cum sînt Desdemona („Othello“ de Verdi), Contesa („Nunta lui Figaro“ de Mozart) sau Mareșala („Cavalerul rozelor“ de Richard Strauss).

Interpretă de lied, ea aduce în muzica de cameră aceeași rafinată pătrundere a sensului expresiv al partiturii, care a asigurat de multe ori și imediata simpatie manifestată de către public față de unele noi creații ale compozitorilor noștri. Măsura receptivității acestei artiste atât de aplaudată și dincolo de hotarele țării ne-a dat-o interpretarea — în stagiunile trecute — a aceluia fragment pe care Arthur Honegger îi dedică, în finalul oratorului său „Ioana pe rug“, vocii de soprană. A fost o pildă de măiestrie care ne-a întregit profilul artistic al Artei Florescu.

ZENAIDA PALLY

Cînd am ascultat-o pe Zenaida Pally cîntînd în Amneris (rol cu care și-a făcut de altfel și debutul), în ultima montare grandioasă pe care a realizat-o acum mai mulți ani Teatrul de operă și balet, mi-am dat seama că această cântăreață atinge, prin natura glasului ei, monumentalul. Părea într-adevăr plămadă din același granit colosal pe care îl sugerau decorurile, era fiica faraonilor, maiestruoasă și semeață ca zidurile palatelor egiptene.

Vocea de contralto pe care o posedă Zenaida Pally este într-adevăr de o calitate rar întîlnită; amploarea atinge cîteodată dimensiuni cu totul neașteptate, timbrul este lipsit de orice duritate posibilă la asemenea desfășurări de forță, iar ușurința glasului este egală în toate registrele. Într-adevăr, așa cum spunea Zara Doluhanova, este „o voce magnifică“. Firește, numai cu asemenea resurse poate fi creat rolul Sfinxului din „Oedip“ de George Enescu, rol în care, fără a apărea în scenă nici un moment, artista reușește să te facă să crezi că ascuți glasul fiarei uriașe care străjuiește porțile cetății Teba.

Ceea ce dă însă și mai multă pregnanță acestui glas este temperamentul scenic de care dispune Zenaida Pally. De aceea marile ei roluri sînt tocmai acelea în care fiorul dramatic al spectacolului are nevoie de o participare vulcanică; astfel, în Azucena („Trubadurul“ de Verdi), bătrîna țigancă în care setea de răzbunare a strîns o ură cumplită care o va mistui și pe ea însăși, Zenaida Pally desfășoară o impresionantă artă a dezvoltării sentimentelor pătîmase. În „Carmen“ este arzătoare și fascinantă, sfidînd moartea pe care o înfruntă — în ultimul act — cu o nebunească demnitate.

Zenaida Pally a adus o pilduitoare contribuție personală la popularizarea compozițiilor muzicienilor romîni, interpretînd în primă audiție multe dintre lucrările vocal-simfonice inspirate de transformările revoluționare petrecute în țara noastră după Eliberare, multe cîntece de masă.

Artista poporului de astăzi, care în anii de studii oscilase între artele plastice și studiul științelor economice pentru a alege apoi Conservatorul (absolvit în 1946), și-a cîștigat un strălucit renume internațional. La Moscova, de pildă, pe scena Teatrului Mare, este primită ca una dintre cele mai strălucite cântărețe contemporane; de numele ei nu vor uita nici auditorii din Ungaria, Polonia, Bulgaria, Iugoslavia, Franța, Belgia, Danemarca, Uruguay...

Cu siguranță că alegerea noastră, mulțumitoare pentru unii cititori, se va dovedi incompletă pentru alții... De ce nu ne-am oprit la marea noastră cântăreață Hariclea Darclee, pentru care Puccini a scris opera „Tosca“? De ce nu Lotte Lehman sau Toti dal Monte? Sau de ce nu Maria Callas, Zara Doluhanova sau Galina Vișnevskaja? Întrebările acestea sînt firești. De aceea poate că le vom răspunde cîndva.

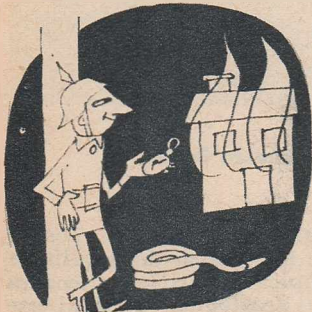
Ada BRUMARU

LAMPĂ CU LUMINĂ RECE

O întreprindere nord-americană a pus la punct un nou model de lampă electrică al cărei fascicul de lumină este de trei ori mai puțin cald decât cel al unei lampi obișnuite. Această lampă cu „lumină rece” este construită dintr-un bec în care s-au introdus un reflector parabolic și mai multe straturi metalice foarte fine care nu împiedică trecerea luminii dar opresc razele infraroșii, reflectându-le spre interiorul becului. Noile lampi vor putea fi utilizate pentru luminarea vitrinelor în care sînt expuse mărfuri perisabile la căldură.

PROBA FOCULUI

Incendiul a început la 12 și 40 de minute și, deși a durat mai bine de două ore, nimeni n-a încercat să-l stingă. În jurul clădirii s-au strîns o mulțime de oameni care păreau să admire priveliștea puțin obișnuită. Ceva mai departe se găsea un punct special de observație.

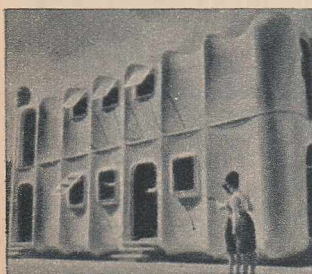
Așa a trecut „proba focului” clădirea din panouri mari fabricate de o unitate a întreprinderii moscovite „Glaymstrol”. 40 de minute după începerea experienței, cînd incendiul ajunsese la apogeu și acele indicatoare ale aparatelor arătau în centrul focarului 1.000 de grade, în camera de deasupra termometrul nu indica decât 35°C; în apartamentele vecine nu se înregistraseră modificări de temperatură. „Botezul focului” fusese trecut cu succes.

ANESTEZIE ELECTRICĂ

Cîțiva medici de la Institutul de patologie chirurgicală din Milano sînt pe cale să definească o descoperire interesantă: anestezia electrică. Noua metodă de anestezie constă în a interfera în activitatea creierului o serie de impulsuri electrice care întrerup interceptarea de către creier a senzațiilor dureroase, în timpul operațiilor chirurgicale. Pînă a ajunge la această etapă finală, grupul de medici în frunte cu Sergio Nava au efectuat 20 de experiențe pe animale, din care 17 pe deplin reușite.

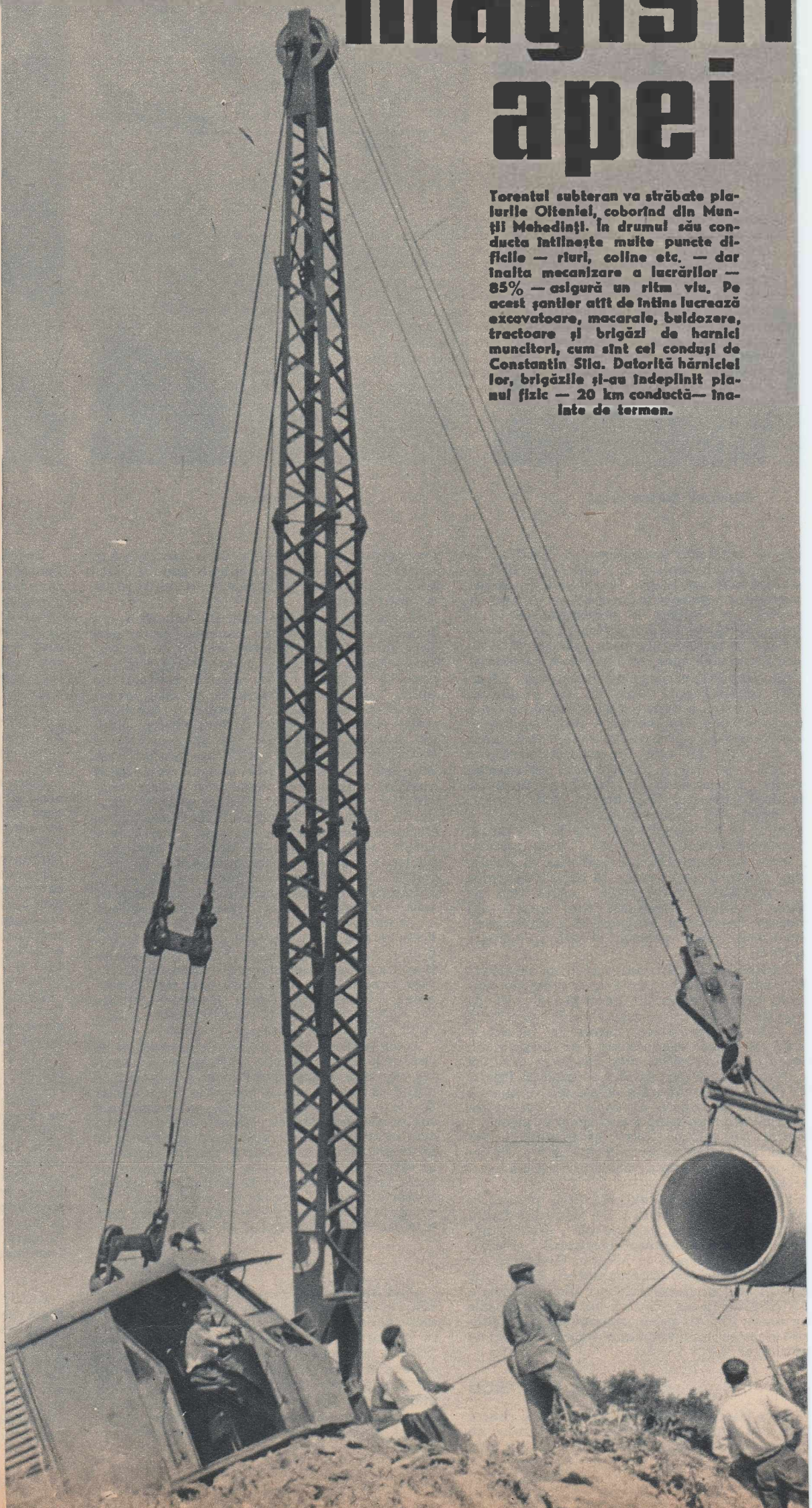
CASE SINTETICE

O fabrică engleză de mase plastice a pus la punct producția unei căsuțe cu un etaj, din mase plastice. Elementele de construcție au la bază rășinile poliesterice, fibrele de sticlă și compuși plastici pe bază de fenoli. Noul tip de casă (în fotografie) se montează foarte rapid.

magistr apei

Torentul subteran va străbate plajurile Otteniei, coborînd din Munții Mehedinți. În drumul său conducta înținește multe puncte dificile — riuri, colline etc. — dar înalta mecanizare a lucrărilor — 85% — asigură un ritm viu. Pe acest șantier atît de întins lucrează excavatoare, macarale, buldozere, tractoare și brigăzi de harnici muncitori, cum sînt cei conduși de Constantin Sila. Datorită hărniciei lor, brigăzile și-au îndeplinit planul fizic — 20 km conductă — înainte de termen.

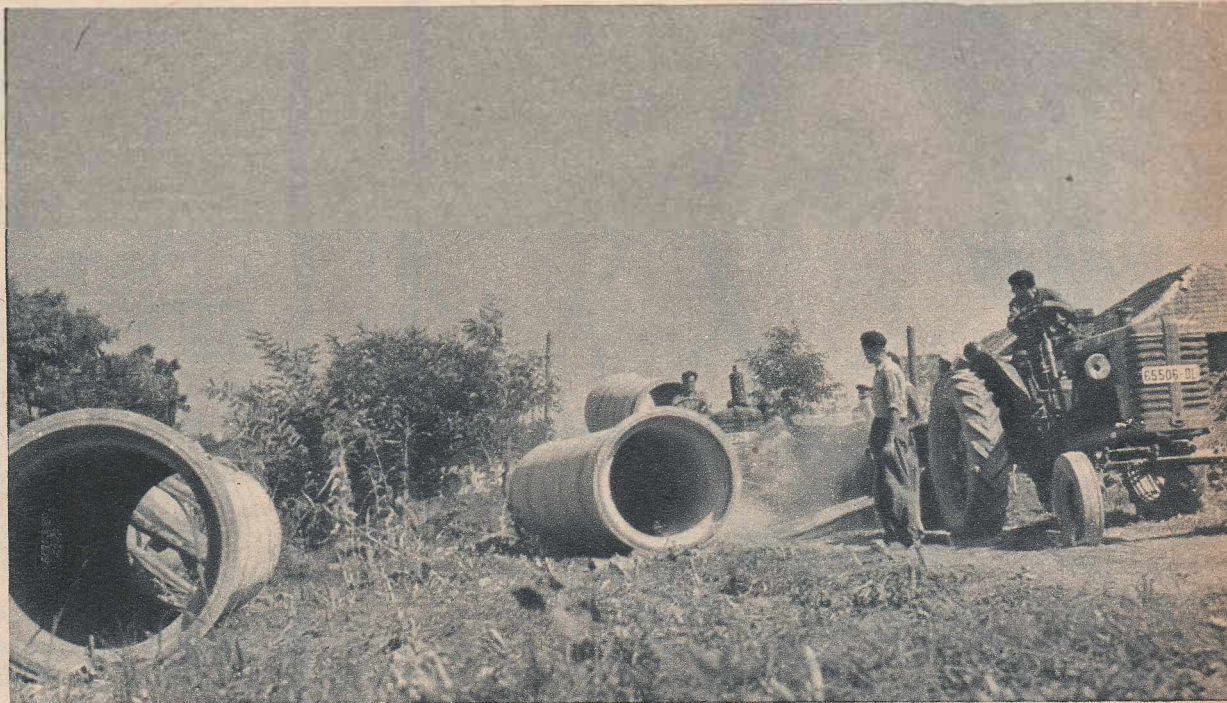
Părăsind pădurile de conifere ale Munților Mehedinți, o magistrală cu totul originală se îndreaptă spre Craiova, trecind peste lunci și riuri, străbătând cătune și pământuri semănate cu porumb. Pe magistrala aceasta se circulă într-un singur sens: de la munte spre șes. Călător — tot unul singur: un torent de apă ce străbate zeci de kilometri. Dar un asemenea drum într-un univers de beton ca al acestei uriașe conducte de aducțiune e o călătorie mai rară și poate de aceea și mai emoționantă.

Specialiștii au studiat cu atenție constanța și duritatea a trei izvoare carpatine. Căci apa aceasta care se îndreaptă spre unul din cele mai mari orașe ale țării trebuie să fie cristalină și bună.

Craiovenii își făuresc de pe acum visuri legate de această apă și se gândesc la trandafirii și bujorii din grădinițele din fața caselor lor.

Sigur că proiectanții conductei s-au gândit și la pasiunea domestică a cultivării florilor, dar ei au avut mai întâi în vedere viitoarea și impetuoasă dezvoltare pe care o are Craiova socialistă, noile industrii ridicate aici, creșterea populației și confortul ei, care presupun vaste instalații de încălzire centrală, spălătorii moderne, băi etc. Și acum, câteva imagini de pe acest vast șantier.

Fotoreportaj de C. BOZBICI

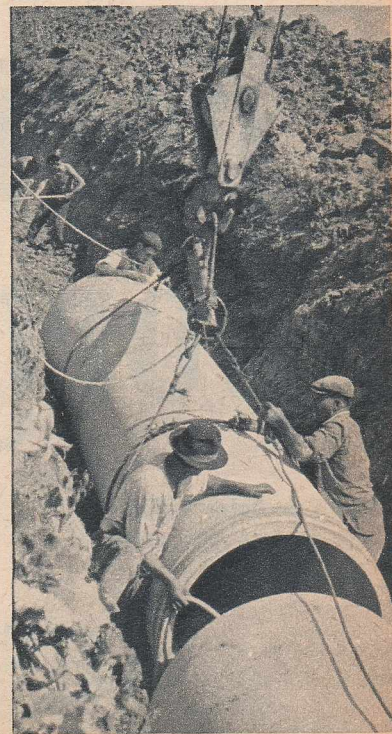
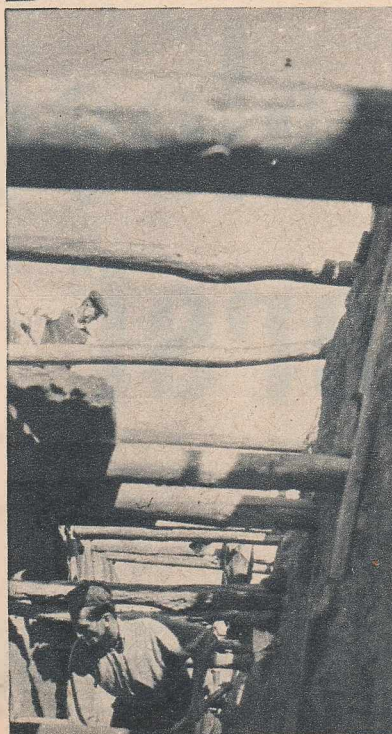
1

1 Chiar dacă sînt din beton armat precomprimat, transportul tuburilor la punctele de lucru este destul de dificil, datorită dimensiunilor lor neobișnuite. Dar mecanizarea, începerea și grija oamenilor înlătură deteriorările.

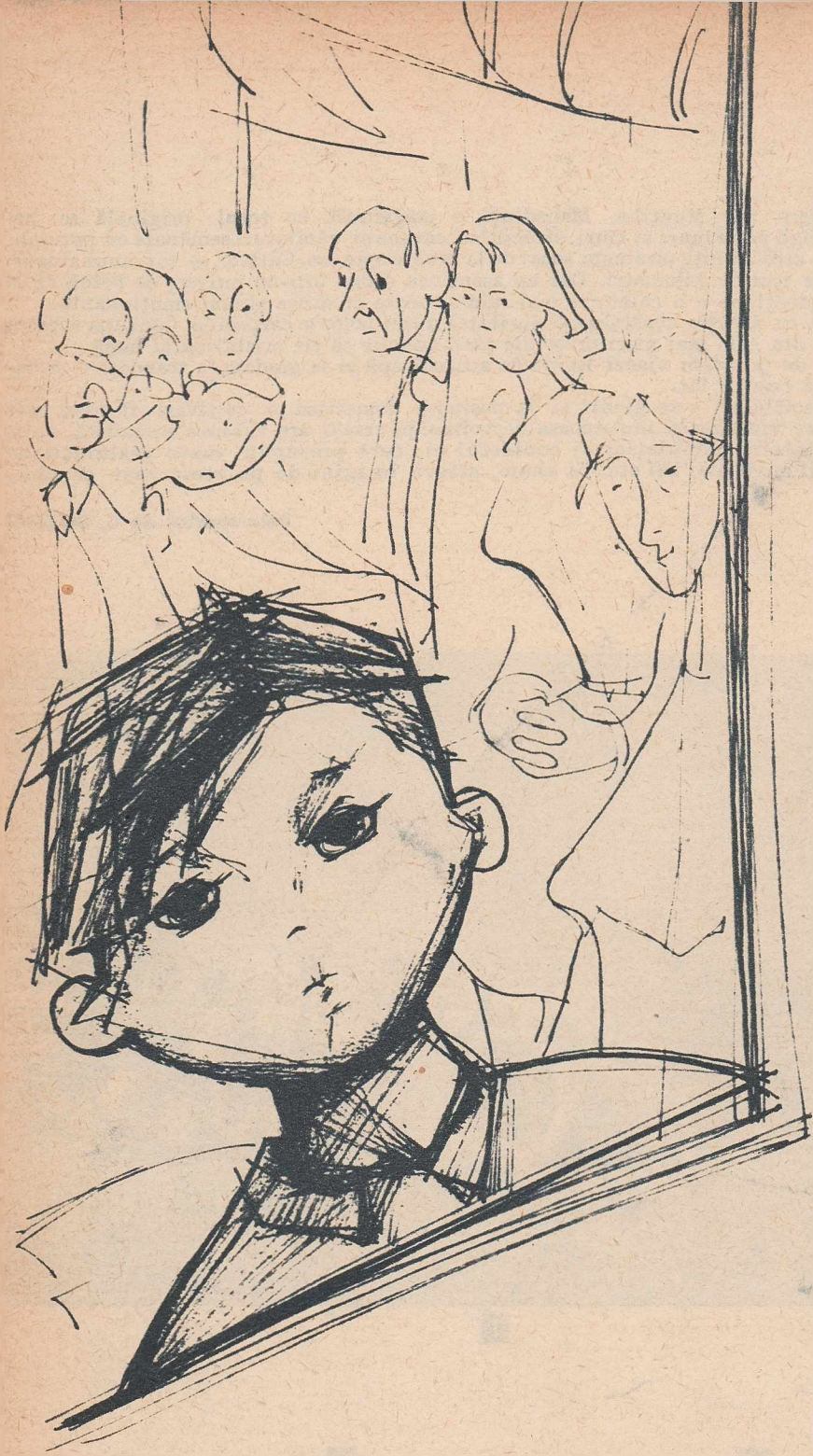
2

2 La Coțofeni conducta a întins în calea ei o movilă. Săpăturile făcute de excavator sînt adînci de cîțiva metri. Pînă la montarea tuburilor de beton, lucrările sînt întreținute cu grijă pentru a se evita surpările. Ținînd seama de volumul mare de săpături — circa 1.200.000 metri cubi de pămînt — care se fac prin excavare, munca manuală reprezintă o parte neînsemnată.

3

3 Conducta de aducțiune pentru alimentarea cu apă a Craiovei se va întinde pe o distanță de 120 km. Ea va furniza orașului un plus de 53.000 metri cubi de apă pe zi, urmînd ca prin instalarea unor stații de pompare cantitatea de apă să crească la 89.000 m³/zi. Necesitatea construirii acestei conducte s-a ivit în urma creșterii impetuoase a industriei socialiste și a numărului populației. În fotografie, un aspect de montaj la unul din punctele cele mai înalțate ale lucrării: Țînjăreni.

„E periculososo sporgersi”

Schiță de Petru VINTILĂ
 Ilustrație de Tia PELTZ

Tucurel a stat în vacanța mare la bunici, la Caransebeș. A venit în sfârșit ziua să fie adus acasă. Pentru această treabă a plecat tatăl său după el. Pornind la drum, i s-a spus:

— Dragă bărbate, dimineața ajungi la Caransebeș. La 14,30 ai un tren rapid îndărăt, și seara la 21,30 va aștepta pe amândoi, cu flori, în Gara de Nord. Să nu zăbovești, fiindcă mi-e dor de copil.

Zis și făcut. Dimineața, tatăl lui Tucurel a ajuns la Caransebeș. La amlază, tatăl și odrasla lui s-au urcat în trenul rapid, pornind spre București. Copilul a început să cerceteze cu glas tare compartimentul:

— Tăticule, ce-i asta?
 — Manivela cu care se lasă geamul în jos.
 — Dar minerul ăsta?
 — Semnalul de alarmă.
 — Nu-l voie să tragem de el?

— Nu, pentru că se oprește trenul.
 — De-acolo se-aprinde lampa?

— Ai ghicit. De-acolo.
 — Dar de ce-i pusă așa de sus?

— Ca să n-ajungă copiii la comutator.
 — Dar nici matale n-ajungi?

— Ce să fac? Nici eu...
 Fil cuminte!

— Vreau să văd ce scrie aici.
 — Scrie „e periculososo sporgersi”.

— Ce înseamnă asta?
 — Scrie pe italienește. Nu înțelegi.

— Ba da. E periculos.
 Dar de ce-i periculos?

— Nu-l voie să scoți capul pe geam. Îți ia vântul pălărioara.

— Dar eu o scot de pe cap înfil...

— Totuși nu-l voie, că se face curent.
 — Dar când oprește trenul în gară?

— Atunci, da...
 În momentul acela o călătoare a intervenit admirativ în dialog:

— Aveți un copil reușit. Să nu-i fie de deochi!

Copilul a închis ochii și, cerind tatălui său o batistă, și-a șters fața cu ea. Ceilalți călători din compartiment zâmbiră cu discreție. Tatăl copilului și-a aprins o țigară.

Copilul s-a uitat mirat la el, apoi i-a tras ușor de mânecă:

— Nu vezi că e compartiment pentru nefumători?

Fără vorbă, dar nițel în silă, tatăl a ieșit pe culoar. Copilul a început o conversație obișnuită cu vecinii, răspunzând la întrebările lor:

— Cîți ani ai, băiețuș?
 — Șapte ani și trei luni.
 — Știi vreo poezie?
 — Știu.

— Vrei să ne spui și nouă una?
 Copilul a ieșit pe culoar.

— De ce nu stai în compartiment? — l-a întrebat tatăl său.

— E greu să răspunzi mereu la aceleași întrebări. Și pe urmă, mama a spus să nu mă lași singur.

— Uite c-am terminat țigara.

Au revenit amândoi în compartiment. Și întrebările, ca niște invizibile mingi de ping-pong, au reînceput să sară de colo pînă colo.

O femeie (aceea cu deochiul):

— Copiii din ziua de azi sînt foarte moderni. Nu-i așa, puilule?

O altă femeie (probabil profesoară de istorie):

— Cît fac trei cu patru fără doi?

O persoană (tăcută pînă atunci):

— Să-l lăsăm în pace, e încă în vacanță.

Copilul, sîrind deodată la geam:

— Tăticule, uite Dunărea!
 Un călător (pe un ton sfîtos):

— Vezi ce mare e?
 Bătînd vesel din palme, copilul s-a lovit la cot.

Una din femei:

— Vezi dacă nu ești cuminte? Te-ai zgîriat.
 Copilul (care nu acordă importanță loviturii):

— Tăticule, mai e mult pînă acasă?
 — N-am făcut nici jumătatea drumului.
 Aceeași femeie:

— Ce te faci cînd ai să ajungi mare?
 Copilul, după ce s-a gîndit cîteva clipe:

— Sînt prea mic ca să-mi pun probleme de-astea.
 Tatăl copilului s-a ridicat în picioare.
 — Unde te duci, tăticule?
 — La vagonul restaurant.

— Mama a zis să nu mă lași singur.

— Ei, dragule, nu vezi că e lume aici?

— Rămii cu noi! — inter-veni un călător care avea nostalgia propriilor săi copii.

— Dar să ai grijă cînd treci dintr-un vagon în altul — spuse copilul tatălui său.

Rămas singur, copilul a început să privească pe geam.

— Vrei să lăsăm geamul în jos? — l-a întrebat cineva cu bunăvoință.

— Nu e voie. Vreau să stau cuminte.

— Măninci un măr? Uite, îți ofer un măr — spuse altul, cu aceeași binevoitoare simpatie.

— Nu, mulțumesc.
 — Dar de ce?
 — Sînt înainte de masă.

După vreun sfert de ceas:
 — Nu mai vine tăticul...
 — N-avea grijă, nu i s-a întîmplat nimic.

— Dacă o fi căzut din tren?
 — Ei, așa! E om mare!

În sfârșit, a venit și tăticul copilului.

— De ce nu mă ascuți, tăticule?

— Dar ce s-a întîmplat?
 — Era foarte îngrijorat — zise cineva, făcînd cu ochiul.

— Uite că vine Craiova — spuse femeia care părea să fie profesoară de istorie.

— Am să cobor și eu să iau ziare — zise vesel tatăl copilului.

— Ba te rog să stai frumușel lîngă mine — răspunse băiețelul.

— Dar cum poți să vorbești așa cu tăticul tău? — îl întrebă călătorul taciturn.

— Mămica a spus să fim cuminți.

— Ei, bravo! — zise călătorul. Mămica s-a referit la tine.

— Ba la amîndoi.
 Trenul a oprit în gara Craiova. Tatăl copilului a coborît să ia ziare. Trenul s-a pus din nou în mișcare.

După cîteva minute, copilul a întrebat îngrijorat:

— Dar de ce nu mai vine tăticul?

— Lasă că vine el.
 — S-o fi urcat în alt vagon.

După alte cîteva minute de tăcere crispată și de așteptare zadarnică:

— De ce nu mai vine tăticul?

În vremea aceea tatăl copilului, palid la față de emoție și înspăimîntat la culme, vorbea cu șeful gării Craiova în biroul telegrafului:

— Tovarășe, am o răspundere mare, a rămas copilul în tren și dacă i se întîmplă ceva? Vă conjur, dacă și dumneavoastră sînteți tată de copii, vă rog să dăm o telegramă la Roșiori sau la Videle, sau la Gara de Nord, să aibă cineva grijă de copil, să fie anunțată soția mea care ne așteaptă în Gara de Nord...

— În ce vagon erați?
 — Vagonul zece, locurile 36 și 37. Și copilul stă chiar lîngă fereastră. Să nu cadă din tren!

Șeful gării Craiova îl privi pe călător, oprindu-se la zărele răvășite din mina lui, la fața congestionată și la gulerul cămășii cu cravata răsucită.

Apoi spuse ca și cum nu era șef de gară, ci profesor diriginte la o școală de opt ani:

— Sînt convins că aveți un copil cuminte. Vă rog liniștiți-vă. Vom telegrafia la Roșiori și la Gara de Nord. Copilul va ajunge cu bine la București.

Peste trei ore, trenul a ajuns la București. Pe peron, în ușa vagonului cu numărul zece, mama își așteaptă copilul.

Grav, el coboară din vagon, ajutat de ceilalți călători din compartiment. Le mulțumește, dă mina cu ei ca un om mare și se lasă copilărește îmbrățișat de mamă-sa, care-l strînge la piept cu ochii în lacrimi.

— De ce plîngi? — o întrebă copilul, surprins.

Apoi adaugă cu aerul acela grav care-i stătea atît de bine:

— I-am spus tatei să fie cuminte, să nu plece de lîngă mine, dar dacă nu m-a ascultat...

ÎN TRE PROMISIUNI

Cițiva din armata celor două milioane de italieni alungați de sărăcie de pe pământurile natale...

ȘI REALITĂȚI

— un pool al șomajului —

Nu sînt prea mulți gologanii primiți pentru munca pe o săptămînă. Cea mai mare parte din ei îi trimiți familiei — în Grecia, Italia sau Turcia. Cu foarte puținul care mai rămîne trebuie să te întreții.

„Ambalajul bun vinde și marfa proastă!” — spune un dicton des repetat de agenții de publicitate din Occident.

Pentru „articolele” care reprezintă esența modului de viață capitalist, specialiștii în domeniul publicității sînt însă unanim de acord că ambalajul cel mai bun îl constituie cuvîntul *libertate*. Poleiala amăgitoare a libertății a fost folosită și de propagandiștii integrării vest-europene. Comunitatea economică europeană (C.E.E.), cunoscută în mod curent sub numele de Piața Comună — coaliție a monopolurilor vest-europene, îndreptată spre intensificarea exploatații clasei muncitoare și a păturilor largi ale populației — a fost caracterizată drept *libertatea de circulație a capitalurilor, a mărfurilor și a forței de muncă*.

Ce se ascunde în spatele acestei „libertăți de circulație a forței de muncă?” Aceleași interese ale marilor monopoluri care urmăresc obținerea de profituri suplimentare, plătind un preț mai mic pentru forța de muncă importată.

Emigrarea se intensifică dar șomajul rămîne...

Monopolurile din țările capitaliste au descoperit în șomerii din regiunile slab dezvoltate o adevărată mană cerească.

E greu să-ți părăsești căminul și locul natal, rudele și prietenii, dar cînd lipsa de lucru te împinge, nu ai altă alegere. În fața șomerilor din Napoli, Barcelona sau Istanbul marile monopoluri flutură angajamente ademenitoare.

Circa 2 milioane de italieni au emigrat în țările vecine din Europa occidentală într-un ritm de 200.000-300.000 anual. „În unele

localități din sud procesul de emigrare a căpătat aspectul unui exod în masă, ca și cînd lumea ar fugi de un flagel” — semnală un ziarist italian. Din Bivana — o așezare cu 5.500 locuitori — au plecat 1.700, din Joppolo — un sat cu 2.052 locuitori — au plecat 982.

Una din primele urmări ale asocierii Greciei la Comunitatea economică europeană este intensificarea emigrației de muncitori greci în țările capitaliste occidentale, îndeosebi în R.F.Germană. Ziarul „Elephteria” arată că în perioada 1959-1962 numărul cetățenilor greci care și-au părăsit țara în căutare de lucru s-a ridicat la 215.000. După cum anunța acum cîțva timp Oficiul federal de plasare a mîinii de lucru din Frankfurt pe Main, în Grecia erau gata de plecare spre Occident alți peste 70.000 de muncitori.

O publicație oficială, „L'Observateur de l'O.C.D.E.”, apreciază la 2 milioane numărul cetățenilor vest-europeni care lucrează actualmente în alte țări europene decît cele de baștină. La aceștia se adaugă emigranții turci, greci, africani. Principalele țări vest-europene care folosesc mîna de lucru străină din alte țări ale Pieței Comune sînt R.F.Germană cu 705.000 muncitori străini și Franța cu circa 500.000. De asemenea, în Elveția lucrează 645.000 de muncitori străini.

Autorii tratatului de la Roma au prezentat adesea „libera circulație a mîinii de lucru” drept un panaceu menit să asigure lichidarea șomajului. Dar la începutul acestui an, după datele Ministerului Muncii și Prevederilor Sociale din Italia, numărul șomerilor în țară era de 1.344.646. Grecia continuă să numere sute de mii de șomeri totali și parțiali. „Libera circulație a forței de muncă” nu

a dus la lichidarea șomajului nici în țările care importă mîna de lucru străină. În R.F.Germană, potrivit relatărilor ziarului „Neue Rhein-Zeitung”, există 417.000 șomeri. Numărul șomerilor din țările Pieței Comune nu scade sub 2 milioane.

Factor de echilibru sau mijloc de presiune?

Crearea „Pieței Comune a forței de muncă” a urmărit cu totul alte scopuri decît cele înfățișate în prospectele amăgitoare. Comitetul sindical de coordonare și de acțiune al muncitorilor din țările C.E.E. a apreciat astfel problema migrațiunii: „Prin libera circulație a muncitorilor, capitaliștii înțeleg posibilitatea de a dispune mai comod și mai sigur de o masă de manevră pe care să o poată utiliza la nevoie... pentru a rezista la presiunea muncitorilor în diferite bătălii revendicative”.

Șomerul care așteaptă la porțile fabricii este unul din mijloacele principale folosite de capitalist pentru a sili pe muncitorul angajat să intensifice ritmul muncii și să renunțe la revendicările sale. Dar presiunea exercitată de șomaj diferă în funcție de procentajul șomerilor pe totalul populației active. După război, capitaliștii vest-germani au fost, în această privință, într-o situație dezavantajoasă față de colegii lor italieni. Cel de-al doilea război mondial a însemnat pentru poporul german cîteva milioane de morți pe fronturi, în lagărele de concentrare fasciste, de pe urma bombardamentelor și a foametei din spatele frontului, la care trebuie să adăugăm scăderea natalității și creșterea mortalității infantile din anii războiului.

Capitaliștii vest-germani, împreună cu cei din Franța — unde războiul a secerat 1.200.000 de vieți — s-au întrebat: de ce n-am folosi asupra propriilor muncitori presiunea tuturor șomerilor Europei occidentale? Așa s-a născut *pool-ul forței de muncă vest-europene*.

Alături de *pool-ul cărbunelui* sau al oțelului, monopolurile au creat în fond, prin faimoasa „liberă circulație a forțelor de muncă”, un *pool al șomajului*, pentru a face să apese asupra muncitorilor din propriile țări presiunea șomerilor din toate țările vest-europene.

E semnificativă în această privință recunoașterea ziarului vest-german „Blick durch die Wirtschaft” care, asimilînd pe muncitorii străini cu simple obiecte de exploatare ieftine, scria: „Miile de muncitori negermani... reprezintă într-o măsură tot mai mare un factor decisiv de echilibru, ca și importul de materii prime și de produse semifabricate sau de produse fabricate străine”.

„Negrii albi” din Germania Occidentală

De ochii lumii, guvernele țărilor C.E.E. s-au angajat să respecte Convenția internațională a Biroului internațional al muncii privitoare la muncitorii imigranți. Potrivit acestei convenții, muncitorilor imigranți, indiferent de naționalitate, rasă, religie sau sex, trebuie să li se acorde aceleași condiții de salarizare, locuință, orar de muncă, prestări sociale ca și muncitorilor proprii.

În realitate s-au găsit mijloace pentru ocolirea acestor obligații. Imigranții sînt folosiți în primul rînd pentru muncile cele mai grele, dăunătoare sănătății și periculoase. După datele unei mari întreprinderi siderurgice din R.F.G., în 1961 procentul accidentelor de muncă a fost de 17 la sută în rîndul muncitorilor vest-germani, de 50 la sută în rîndul muncitorilor italieni și de 65 la sută al celor greci. Salariile muncitorilor imigranți sînt în general cu 20 la sută mai mici decît ale muncitorilor vest-germani care fac aceeași muncă. Dacă raportăm procentul de scădere a salariilor la numărul muncitorilor străini, rezultă că patronii vest-germani și-au asigurat pe această cale forța de muncă gratuită a 140.000 muncitori. Cazați în condiții în general proaste, imigranții plătesc în schimb chirii foarte mari.

Cînd 4.000 muncitori italieni de la uzina de automobile din Wolfsburg a firmei „Volkswagen” au intrat în grevă — ca urmare a morții unui tovarăș de muncă, căruia nu i s-a acordat la timp asistența medicală — ziarele, chiar cele burgheze italiene, au fost silite să înfățișeze soarta emigranților. Iată ce scria despre italienii de la uzina din Wolfsburg ziarul „Il Messagero”: „Acești muncitori necalificați execută lucrările cele mai grele, fără a avea posibilitatea de a se califica cît de cît. Ei locuiesc într-un lagăr compus din barăci și înconjurat cu sîrmă ghimpată. De dormit dorm în enorme dormitoare comune, cu paturi suprapuse. Lagărul este supravegheat de poliția particulară a firmei... În lagăr nu există spital, iar în spitalele din oraș sînt acceptați doar bolnavii în stare gravă... Înșelații de propaganda «liberei circulații a mîinii de lucru» — recunoaște ziarul — acești muncitori, după spusele lor proprii, se simt trădați, lipsiți de apărare...”

Discriminarea față de imigranți se manifestă și prin reprimarea promptă a oricărui protest, oricărui acțiuni revendicative. La angajare, patronii le impun muncitorilor străini pînă și condiția de a nu se înscrie în sindicat. La München, cînd 15.000 muncitori străini au organizat o demonstrație de protest împotriva condițiilor neomenești de muncă și viață, poliția a arestat și expulzat 200 dintre ei, iar cîtorva mii li s-a reținut — sub formă de amendă — pînă la jumătate din plata pe o săptămînă. Poliția s-a adresat imigranților printr-o circulară în care se spunea: „Sîntem decizi să alungăm peste graniță pe orice muncitor refractar, după ce, în prealabil, va suferi rigorile legilor. Pentru orice abatere vă putem întemnița”.

Un reprezentant al muncitorilor italieni din uzinele vest-germane spunea pe bună dreptate: „Compatrioții mei sînt tratați adesea ca și negrii în S.U.A.”. Iar presa burgheză numește frecvent pe imigranți „negrii albi ai Europei”.

De fiecare muncitor străin pe care îl aduce capitalistului spre angajare, recrutorul primește 60-70 mărci. Iar „marfa” aceasta specifică capitalismului — omul — plătește la rîndul ei un tribut de 25-50 mărci recrutorului. Re-

latările de mai sus aparțin ziarului burghez vest-german „Frankfurter Allgemeine“.

„Ruloul compresor“

În timpul iernii trecute, de o asprime neobișnuită în Franța, presa din această țară, inclusiv numeroase ziare burgheze, a relatat despre situația precară a numeroși muncitori africani, spanioli, portughezi îngrămădiți cu mii în bidonville-urile de la periferiile Parisului și ale altor orașe.

Capitaliștii francezi s-au priceput foarte bine să-și mărească armata industrială de rezervă, pe care un economist o definea drept „ruloul compresor care apasă sistematic asupra muncitorilor ocupați“. Înțelegerile stabilite de autoritățile franceze cu Franco și Salazar au asigurat monopolurilor o mină de lucru ieftină și au ajutat regimurile dictatoriale din Spania și Portugalia să scape de sute de mii de oameni ajunși la limita răbdării din cauza mizeriei. Urmările dominației colonialiste a Franței asupra Africii se reflectă și în existența unui mare număr de africani imigranți.

La conferința națională a Confederației generale a muncii din Franța s-a apreciat că imigranții constituie o cincime din muncitorii din Franța, unii veniți înainte de război, cei mai mulți în ultimii ani. În total în Franța sînt folosiți 1.700.000 muncitori străini, mai ales italieni, algerieni, spanioli, portughezi. Numai în ramura construcțiilor lucrează 375.000 de imigranți.

Pentru a-i împiedica pe muncitorii imigranți să participe la acțiuni revendicative, patronii fac să atirne asupra lor, ca o sabie a lui Damocles, pericolul expulzării. La începutul acestui an, 19 muncitori italieni, care lucrau la uzine-

le „Renault“, au fost ridicați cu forța de poliștii uzinei și expulzați pentru că au luat atitudine împotriva condițiilor de muncă și trai. Iar întoarcerea acasă înseamnă din nou șomaj. Un emigrant italian spunea la Palermo corespondentului ziarului „Unita“: „Îți trebuie curaj ca să pleci, dar mai mult curaj să te întorci“.

Grupînd în uzine muncitori de numeroase naționalități, practicînd discriminarea între lucrătorii din propria țară și imigranți, patronii încearcă să-i așeze între ei, să-i facă să treacă pe poziții șovine, să abandoneze lupta de clasă. Dar acțiunile comune ale muncitorilor se dezvoltă continuu. Imigranții învață din experien-

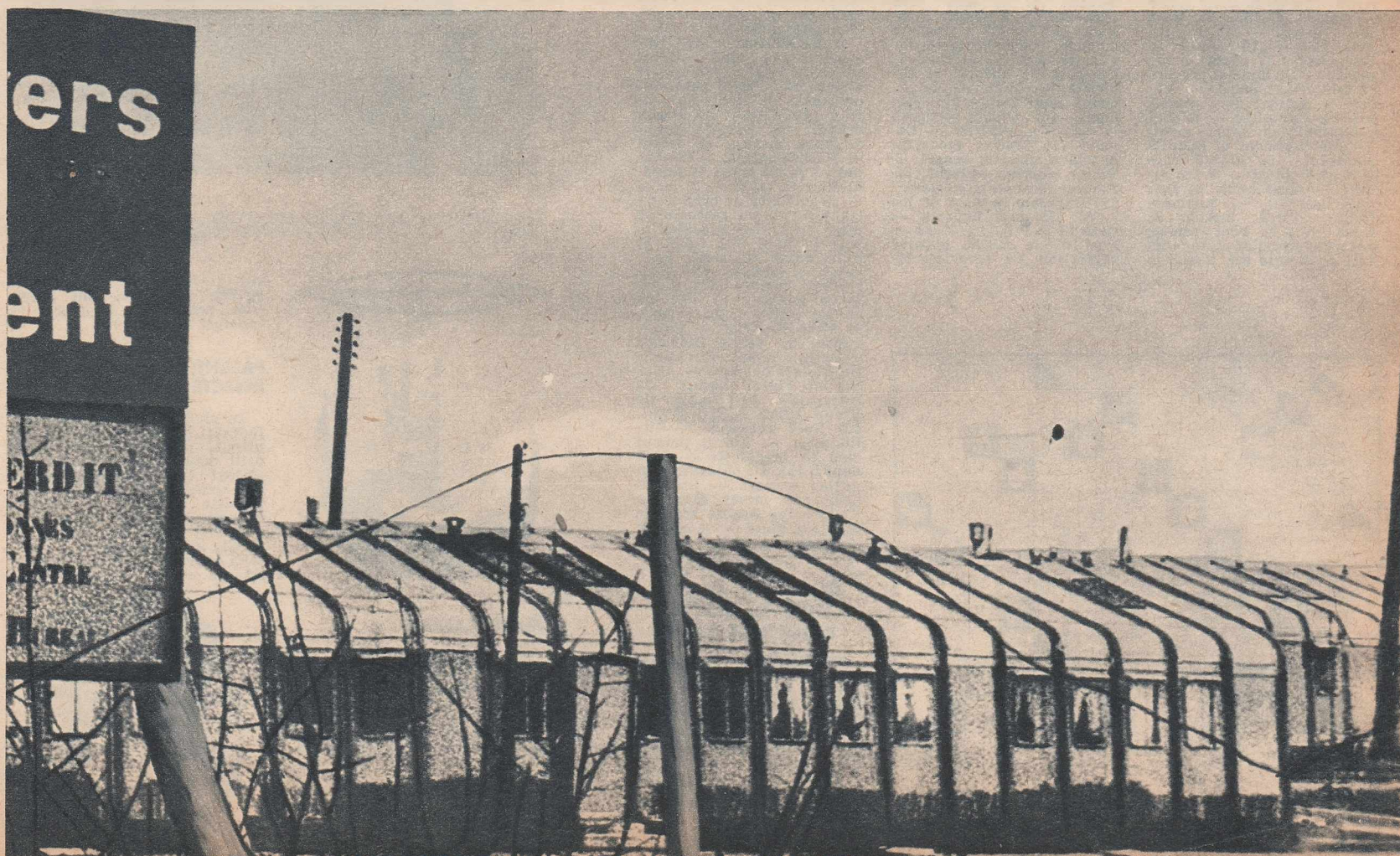
ța proprie că faimoasa „libertate de circulație a mîinii de lucru“ în țările Pieței Comune nu a însemnat altceva decît crearea unui nou mijloc al capitaliștilor de a intensifica exploatarea oamenilor muncii. Ei se unesc în lupta împotriva dușmanului comun: monopolurile capitaliste.

Sorin STRUJAN

În așteptarea trenului care-i va duce spre „țărnul făgăduinței“.

În astfel de barăci locuiesc azi muncitorii italieni, spanioli, greci ș. a., plecați peste hotare ca să-și găsească de lucru

**povestea
vorbei**

Limba română creează cuvinte noi prin diferite procedee, dintre care unul este combinarea de elemente vechi. Ceea ce într-o anumită epocă era un grup de două sau mai multe cuvinte, se transformă la un moment dat într-un singur cuvânt. Cu oarecare atenție, descoperim în *astăzi*, *fiindcă*, *decît*, *deunăzi*, *îndemînă* combinațiile astăzi, fiind + că, de + cit, de + ună + zi, în + de + mină.

În numele păsării *codobatură* identificăm substantivul *coadă* și verbul *a bate*; într-adevăr, codobatura are o coadă lungă, în continuă mișcare, ea „bate din coadă” mereu. Substantivul *coadă* există și în *codobelec* (variantă moldovenească: *culbec*), format din *coadă* + *berc* (lipsit de coadă). Pentru majoritatea vorbitorilor limbii

**CUVINTE
„CONTOPITE”**

române versul: *melc, melc, codobelec* e binecunoscut, dar *codobelec* nu are nici un înțeles, nu deșteaptă în minte nici o imagine. Este evident că în acest cuvînt partea a doua (*berc*) s-a schimbat în *belc* numai de dragul rimei cu *melc*.

Oricît ne-am strădui, în termenul *unelte* nu vom descoperi, cu ochii unui profan, altceva decît un singur cuvînt. Și, totuși, sînt două, pentru că avem de-a face cu combinația veche *une + alte*, care a devenit *unelte* și apoi *unelte*. Primul sens al grupului de cuvinte originar a fost „fel de fel de lucruri, obiecte diverse”, adică un înțeles foarte cuprinzător, care cu timpul s-a îngustat și s-a precizat.

Sorlin STATI

Filatelie

**CENTENARUL
FOTBALULUI ORGANIZAT**

Cu toate că începuturile jocului de fotbal pot fi situate în trecutul îndepărtat, de-abia în 1863 a luat naștere un sistem organizat în jocul cu balonul rotund. La 26 octombrie 1863 reprezentanți a șapte cluburi sportive engleze s-au întrunit la Freemason's Tavern, la Londra, stabilind legile jocului de fotbal.

Aniversarea acestui centenar sportiv va prilejui în multe țări emiterea unor mărci postale jubiliare. Poșta din Monaco a și anunțat apropiata apariție a unei frumoase serii formate din două părți. Prima va fi consacrată fotbalului vechi și va cuprinde 4 valori: 10 c, al cărei desen înfățișează o partidă de „calcio” în piața Santa Maria Novella din Florența; 15 c — începutul unei partide de „soule”, vechi joc fotbalistic din Franța secolului al XIX-lea; 20 c — aspect dintr-un meci jucat la un colegiu militar englez în 1827; 25 c — meci de fotbal în 1890. Aceste 4 valori vor fi tipărite în bloc de 4, avînd la mijloc o minge de tip „vechi”.

Cea de-a doua parte a emisiunii comemorative din Monaco va fi consacrată fotbalului modern, avînd 7 valori în ale căror desene sînt reproduse diferite faze dintr-un meci de astăzi.

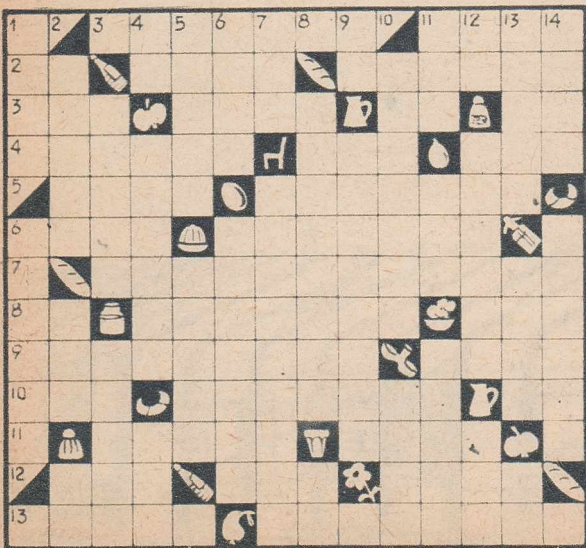
Poftiți la... masă!

● **ORIZONTAL:** 1) Curenul din masa unui motor — Masă... solidă. 2) Masa lui... Grivei — Masa... lui moș Ene — „10 Mese” în București. 3) Sport... de masă! — De unde-și procură și trintorii... masa — Vocale — Articol de... aluminiu! 4) Cumplite — Lichid cefalorhidian (abr. med.) — Erou legendar al Spaniei medievale. 5) Plantă exotică medicinală — O are vinul la o masă bună. 6) Jur, ocol (mold.) — Acompaniază... țuica, înainte de masă (pl.). 7) Poet român, autorul versurilor „Dar pe-un vîrf de munte stă Mihai la

masă/ Și pe dalba-i mină fruntea lui se lasă” (din „Cea din urmă noapte a lui Mihai cel Mare”). 8) Înainte de masă — Oferă salariaților o masă bună și ieftină — La masa de biliard. 9) Șopîrlită — „Familie la...”, titlul unui tablou de Vermeer. 10) Vioară siameză — „Mase”... plastice — Căiete! 11) Cînd e recomandabilă o masă... ușoară — Pictor român, autorul tabloului „Trandafiri pe masă”. 12) Expresie la masa de joc — Și așa mai departe — Oraș în R.P.R. 13) Masă — Poet clasic român, autorul versurilor „Cu perdelele lă-

sate./ Șed la masa mea de brad./ Focul pîlpie în sobă./ Iară eu pe gînduri cad” (din „Singurătate”).

● **VERTICAL:** 1) Rumegetor din Asia — „Toți cu pușca lingă.../ Guralivi și orășeni./ Pun o pată discordantă/ Pe căpița de strujeni” (din „Masă” de Topîrceanu). 2) Cămară (reg.) — După masă... ca desert — Măsură agrară. 3) Porumbel — A nu sta... la masă. 4) Unu la table — A ferici — Conducător de origine siriană a primei răscoale de masă a sclavilor din Sicilia, ucis în anul 132 î.e.n. 5) Sînt bune la masă pe... varză — Gălăgie. 6) ...meridian (înainte de masă) — La masă... 7) Loc de adăpat vitele — Masă (fig.). 8) Mase sintetice — Centimetru. 9) Vasile Stănescu — Arta... mesei. 10) Aperitiv înainte de masă — Afluent al riului Ussuri. 11) Interjecție — Poemă de Victor Hugo — Mii (pop.). 12) Notă muzicală — Cîrlionțată — Simte primul cînd se pregătește o masă bună. 13) De obicei are în mijloc o masă — Stau în fruntea... mesei mari — De ce! 14) Așa se servește borșul la masă — Se servesc la masă.

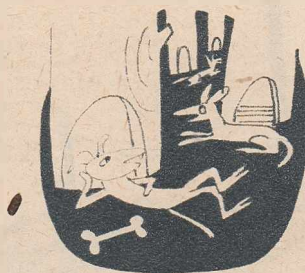

**Dezlogarea jocului
„CUVINTE... DREPTÉ”
apărut în nr. trecut**

ORIZONTAL: 1) Paralel — Număr. 2) Adevărat — Mină. 3) Timonă — Ocolîș. 4) Acic — Tutori — P. 5) La — Așadar — Tel. 6) A — Atu — Ilegală. 7) Merite — Acaret. 8) Axă — Agă — TB — Va. 9) Trasări — Ozi. 10) Pr — Cilindri — R. 11) Lege — Epir — Die. 12) Amorf — Acuzată. 13) Neteză — Imoral.

din toată lumea

ORAȘE CANINE

Cîinii sălbatici din preriile Americii de Nord trăiesc în vizuini, fiecare familie dispunînd de o „locuință” individuală. Uneori însă — comunicînd între ele — aceste vizuini constituie adevărate labirinturi subterane ce se întind pe suprafețe de sute de kilometri pătrați. Asemenea „orașe canine” au magistrale, ulicioare liniș-

tite și fundături și, pe lângă ieșirile obișnuite, sînt prevăzute, pentru caz de avarii, cu tuneluri de rezervă.

**PĂIANJENII —
INSECTE FOLOSITOARE**

În ciuda unor străvechi prejudecăți și a aspectului lor neplăcut, păianjenii sînt totuși utili omului. De cînd entomologii englezi au calculat că păianjenii dețin recordul în ce privește numărul de insecte nimicite, lăsînd în urmă chiar și păsările. S-a calculat că în Anglia greutatea totală a insectelor distruse anual de păianjeni este de ordinul miilor de tone.

Caracteristicile modei 1964

Predomină o linie sportivă, tinerească, împrumutând de la îmbrăcămintea masculină tot ce are ea mai practic și mai confortabil; unele elemente ale cămășii bărbătești se regăsesc în bluză și rochia chemisier; puloverele și vestele din tricot sau stofă, țesăturile rustice, tuidurile și carourile, pantalonii și ghetrele amintesc de asemenea diverse caracteristici ale veșmintelor masculine.

Mai comodă și mai rezonabilă ca oricând, moda sezonului rece 1963-1964 face pare-se totul pentru a ne pune la adăpost de rigorile climatei. Mantourile vor fi deosebit de călduroase, fie din stoffe pline (tuid multicolor, flauș sau imitații de blană), fie din stoffe mai subțiri dar căptușite cu blană. Gulere pufoase și înalte, glugi căptușite cu blană, căciulițe de tot felul, capișoane croșetate, eșarfe mari din blană, stofă sau tricot vor apăra gâtul și urechile de ger. Picioarele vor fi și ele ferite de frig prin ciorapi groși (adesea colorați), ghetuțe, cizmulițe sau chiar jămbiere.

Rochiile, mai toate drepte și suple (jerseul are mare căutare), vor avea mîneci lungi și strîmte, gulere înalte, pe gît, talia de-abia sugerată și lungimea la cîțiva centimetri sub genunchi. Decolteurile reapar doar la finutele festive, pentru după-amiază și seară, confecționate din țesături de lînă fină, din mătase creponată sau din dantelă. Dintre culorile preconizate de modă predomină maronul închis, un roșu spre carmin, diferite nuanțe de bej și din nou foarte mult negru.

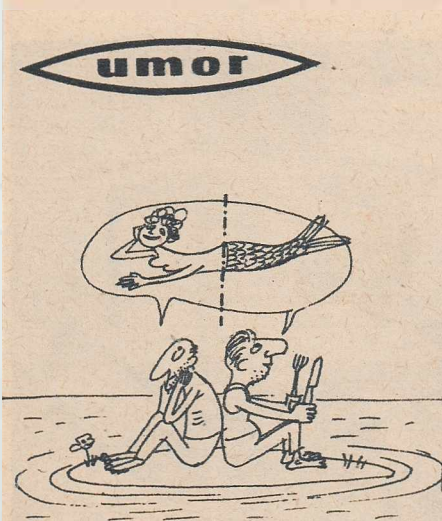
Iată cîteva imagini ilustrînd tendințele modei internaționale:

1 O eșarfă și o pălărie din imitație de blană albă cu negru subliniază linia modernă a acestui ansamblu semnat Centinaro — Roma.

2 Mantou din tuid verde, încheiat la două rînduri de nasturi (model Antonelli — Roma).

3 Înarmată împotriva frigului — (model Cardin — Paris)!

4 Călduros și confortabil, acest ansamblu e format dintr-o rochie de stofă gri și un bluzon de tuid verde cu alb (Guy Esterel — Paris).

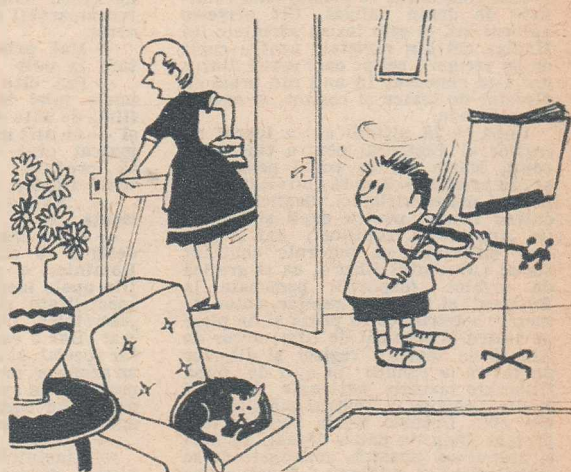
Fără cuvinte.

E. ARNO

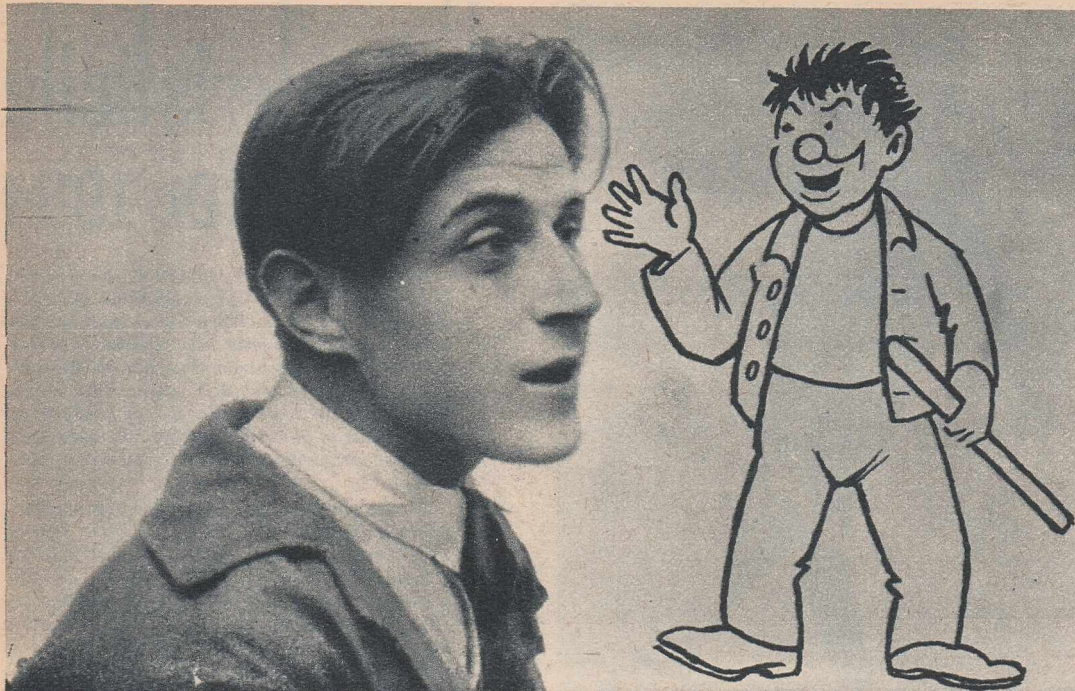
— Fă te rog 03!
— Și ce număr să întreb?
— Îți spun eu cînd mă întorc din plajă!

RIK AUERBACH

— Lasă pisica în pace, Petrică! Mai bine ai exersa la vioară!

„Vie Nuove”

Marin Iorda la 26 de ani, așa cum ne apare în film, când stă de vorbă cu propriul său erou, explicând de fapt pentru prima oară publicului românesc cum se realizează un film de desen animat.

Despre Haplea și creatorul lui

Un personaj hazliu, cu un nas rotund ca o pălăgică, cu o mustră mai rar veselă și mai des ulmită — așa ne-a rămas în amintire, celor ce astăzi avem în jurul a patruzeci de ani, eroul multor întâmplări hazlii din revistele copilăriei noastre. Era

Haplea, nume ce s-a transformat în renume și adesea în porecă. Haplea, acel care, deși totdeauna bine intenționat, de foarte multe ori o nimerea cu oștea în gard. Haplea, acel care, de cele mai multe ori tras pe sfoară de alții, reușea din când în când să-l păcălească și el pe păcălitori. De pură origine populară, Haplea din copilăria celor ce au astăzi copii măricei, circula în folclor ca o sinteză a mai multor personaje — de la Stan Pățitu' pînă la Păcălă.

Prin moștenirea unor trăsături de caracter ale unor eroi populari destul de diferențiați între ei, acest Haplea n-a fost totdeauna consecvent în apăsături; el a fost însă consecvent în a provoca hohotele de ris cristaline ale copilăriei. De aceea amintirea lui am păstrat-o cu drag. De aceea o recentă întâlnire cu Haplea la Arhiva națională de filme a constituit o surpriză plăcută.

Da, pe Haplea l-am reîntlnit într-un film de arhivă. Binevoitori, specialiștii ne-au explicat că acest film ocupă un loc special în istoricul cinematografiei românești: creat în 1927, el este considerat ca primul film românesc de desen animat. Cît privește autorul lui, el este însuși părintele lui Haplea cel din revistele pentru copii de pe vremuri, cel pe care mulți dintre noi l-au cunoscut în anii din urmă ca director de teatru și regizor, și anume Marin Iorda.

După ce în ultimii ani a lucrat ca regizor al Teatrului pentru tineret și copii, Marin Iorda, astăzi pensionar, are în urma sa o bogată activitate dusă pe mai multe tărîmuri. Grafician, executînd lucrări pentru copii și tineret (la „Dimineața copiilor”) dar și grafică militantă cu puternic conținut social („Cuvîntul liber”), ca și grafică de șevalet (expoziții personale la București și Brașov); gazetar, autor de lucrări beletristice în proză și de piese de teatru și scenarii de film; actor de film și de teatru; regizor și director de teatru (a condus în anii de după Eliberare teatrele naționale din Iași și din Craiova și Teatrul muncitoresc din str. Uranus) Marin Iorda a fost prezent timp de patru decenii în arta și literatura noastră, manifestîndu-se multilateral și colaborînd îndeaproape cu numeroși alți oameni de cultură, cum a fost Victor Ion Popa, de care l-a legat o strînsă prietenie.

Interesîndu-ne în mod special de trecutul cinematografiei românești, am stat de vorbă cu tov. Marin Iorda de-

spre condițiile în care a creat filmul de desen animat „Haplea”.

— Era în 1927 — ne spune „părintele” lui Haplea. Eroul pe care-l creasem din punct de vedere grafic apărea de trei ani în „Dimineața copiilor” dar eu nu mai lucram în redacție: mă certasem cu cel de acolo. Motivele? Nu le mai înșir! „De mortuis nil nisi bene...” Cert este că eram tînăr și plin de visuri: aveam 26 de ani. Începuse să mă atragă cinematograful. În vîrfurile piramidei din cea de-a șaptea artă se afla Chaplin — pe atunci în culmea creației sale din domeniul filmului mut. Mi-aduc aminte că rula la cinematograful care pe atunci se numea „Palas” (astăzi „Tîmpuri noi” din bd. 6 Martie) filmul „Goana după aur”. Timp de o lună de zile, ca atras de un irezistibil magnet, zi de zi m-am dus de am revăzut acest film. Pasămite intrase în mine „amocul” cinematografului...

— O boală cam grea în acele vremuri!

— Într-adevăr, foarte grea. Statul nu avea nici cele mai mici preocupări, în acest domeniu, cinematografia cerînd mijloace tehnice și bănești foarte mari iar capitaliștii care să finanțeze vreo aventură cinematografică nu puteai găsi.

— Și atunci?
— Cum aveam și „patima” penitei cu tus, m-am gîndit să-mi îndrept proaspăta obsesie în direcția filmului de desen animat care, oricum, cerea incomparabil mai puține mijloace bănești.

— Mai exista vreun precedent în țară la noi?

— Pre cîte știu, se mai făcuseră unele mici încercări, dar un întreg film, de sute de metri, nu se realizase și — cu altă mai puțin — nu fusese remarcat pînă atunci. Începuseră însă să producă senzație creațiile lui Walt Disney, așa că...

— ...Există deci pe undeva o experiență...

— E un fel de a zice. De existat desigur că exista. Dar noi, cei din România, o cunoșteam prea puțin. Din unele lucruri citite prin reviste de specialitate mai aflaserăm cîteva din „secretele” realizării desenului animat. Dar o experiență directă, laborator special, studio adecvat și, mai ales, un profesor, un maestru care să cunoască meseria nu aveam de unde lua. Așa că, procedînd cum m-a tăiat capul, m-am apucat „să fac film”.

— Și „cum v-a tăiat capul”?

— Bineînțeles că n-am găsit pe nimeni dispus să-mi finanțeze încercarea. Nu-mi rămînea decît să mă auto-administrez. Astfel că, hotărit să fac filmul, m-am autointitulat scenarist, regizor, realizator al desenelor, actor în film, operator etc. Într-un cuvînt: am acumulat întreaga „schemă” de per-

sonal” a filmului, de la director de producție pînă la... om de serviciu în „studio”.

— Și pelicula? Aparatul?
— Am convins pe un alt obsedat de dorința creării filmelor românești, un operator pe nume Vasilescu, să-mi împrumute cîteva sute de metri de peliculă și să mă ajute la dezvoltare. Mi-am procurat o răpciugă de aparat de luat vederi, acționat manual, și cu asta... basta.

— Și „studioul”?

— Ah! Foarte simplu: camera în care locuiam s-a dovedit a fi perfectă. Am pus una peste alta două mese de brad, am decupat în cea de sus o gaură prin care urma să „vadă” obiectivul aparatului de filmat, pe care l-am montat cu „vederea” în jos. Pe masa de dedesubt am fixat o planșetă pe care cădea lumina cîtorva becuri. Pe planșetă se succedau desenele ce trebuiau să capete viață în film.

— Și cum se realiza animarea?
— Cît se poate de simplu și de... complicat. Pe planșetă puneam un desen. Aprindeam becurile, mă coco-

șam pe masa de sus și dădeam cîteva tururi de manivelă... Asta e tot. Pare de fapt simplu — nu? Totuși spuneam că era și complicat. De ce? Pentru că făceam singur totul. Eu desenam, eu trebuia să așez desenele pe planșetă și tot eu trebuia să mă urc sus pe masă să învîrtesc manivela. Și această din urmă operație era cea mai dificilă, deoarece învîrtirea trebuia să fie făcută uniform în ce privește viteza, altfel filmul ar fi prezentat neplăcute disonanțe în ce privește luminozitatea cadrelor ce se succedau. Probabil că operatorii care astăzi, dispunînd de aparate moderne, apasă pe un buton și „scot” ce cadre vor, înțeleg cam greu ce însemna aceasta.

— Și ați făcut multe asemenea „cătă-rări”?

— Cîteva mii. Filmul are 330 de metri și a fost realizat din cîteva mii de desene și decupări de hîrtie.

— Despre conținutul lui ce ați putea să ne spuneți?

— Prea puține — fără falsă modestie. L-am conceput doar ca o mică glumă și ca o încercare prin care voiam să dovedesc altora, dar mai ales mie însumi, că se poate crea un film românesc de desen animat. Subiectul, pe scurt, ar fi povestirea lidiei care-l duce pe Haplea la căsătoria cu viitoarea sa soasă, Froșa, și primele necazuri ale căsniciei în care Haplea este condamnat să fie un veșnic terorizat.

— Filmul a rulat pe ecrane?

— A fost prezentat la două cinematografe din București și unul din Brașov.

— N-ați mai reluat apoi niciodată încercarea de a mai face un asemenea film?

— Din păcate, nu! Pentru că, deși a fost făcut cu mijloace mai puțin decât modest, „Haplea” a cerut și el fonduri...

★

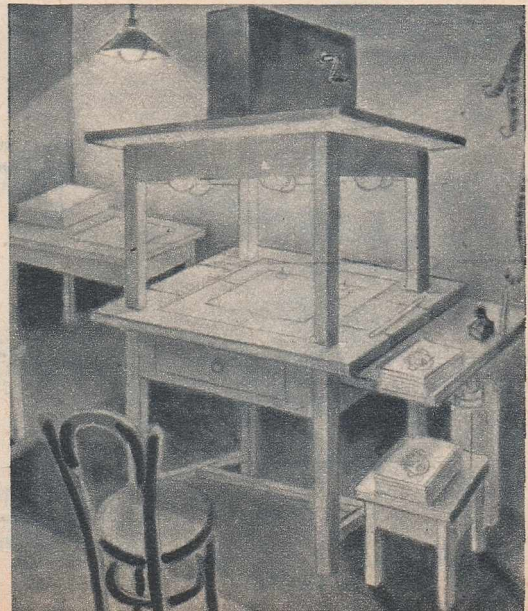
Vizionînd filmul „Haplea” am constatat că în afară de acela de a fi fost primul film de desen animat izbutit în țara noastră, a avut și alte merite. În primele lui secvențe apare însuși autorul care, desenîndu-l pe Haplea și stînd de vorbă cu eroul său, explică de fapt publicului românesc ceea ce el însuși abia descifrasese: cum se realizează un film de desen animat. Apoi, cu toată „șurința” subiectului, cu toate naivitățile de conținut și de tehnică cinematografică — inerente începutului — totuși filmul conține și unele elemente satirice cu valoare socială: popa care vine la nununia lui Haplea poartă în buzunarul anteriorului o butelcă voluminoasă; nașul angrosist prin bariera Moșilor este prezentat în toată stupiditatea acestui tip etc.

Desigur că de la „Haplea” la „Homo sapiens” este o distanță uriașă. Ea arată drumul parcurs de cinematografia noastră, de la faza copilăriei la cea a maturității împlinite abia în anii puterii populare, cînd statul a luat de pe umerii creatorilor povara asigurării bazei materiale a creației.

V. SAVIN

Cadru din primul film românesc de desen animat, realizat în 1927, avînd ca temă căsătoria lui Haplea.

Reconstituirea dispozitivului construit de Marin Iorda în 1927, principala „înzestrare tehnică” cu care s-a realizat primul desen animat românesc.

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE
SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.52-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.52-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 8.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00, 22.00, 23.52-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (afară de joi), (vineri 21.30), 23.00, 0.52-0.55 (sâmbătă 1.52-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II).
În cursul săptămînii: 5.20, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II).
COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I).
SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 13 OCTOMBRIE Programul I 6.00: Concert de dimineață 7.10: Cîntece inspirate din viața nouă a satului 7.25: Muzică simfonică 8.06: Muzică populară românească și a minorităților naționale 8.30: Teatrul la microfon pentru copii 9.30: Valsuri 10.00: Ciclul de inițiere muzicală: A. „20 de ani de succese ale culturii muzicale românești” 10.50: Cîntece pentru cei mici 11.00: Din creația de operă a compozitorilor romini 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Cîntă Marcel Budală 12.20: Interpreți de muzică ușoară — George Bunca, Edith Pieha, Doina Badea, Nat-King Cole, Gigi Marga, Vamosi Janos, Jacqueline Boyer, Luigi Ionescu, Caterina Valente s.a. 13.10: De toate pentru toți 14.00: Muzică populară cerută de ascultători 14.20: Concert în si minor pentru violoncel și orchestră de Dvorak — solist Pablo Casals 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Program muzical dedicat frunțășilor de pe goaoare 16.15: Transmisiune sportivă 17.29: Suita „Povești din Grui” de Marțian Negrea 18.00: Soliști și formații artistice de amatori 18.30: Calendar literar pe luna octombrie 18.45: Recitalul violonistului Ion Voicu 19.00: Melodii... melodii — muzică ușoară românească 19.35: Romante 20.00: Teatrul la microfon — premiera „Oameni și umbre” de Ștefan Berciu 21.35: Cîntă formația „Los Paraguayos” 22.25: Muzică de dans 23.13: Muzică simfonică.

Programul II 7.00: Cîntece și jocuri 7.35: Muzică distractivă 8.00: Clubul vioașiei 8.30: Cîntă fanfara reprezentativă a Armatei 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Estrada melodiilor 9.30: Muzică din opere cerută de ascultători 10.00: Melodii populare 10.30: Revista presei străine 10.38: Cîntă formația de muzică ușoară condusă de Paul Ghenteș 10.50: Concert simfonic interpretat de orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”. În pauză: Emisiunea cinema 12.47: Arii din operele 13.15: Melodii populare 13.45: Cîntă Nicolae Nițescu 14.05: Impromptu în si bemol major de Schubert 14.15: Cine știe, câștigă: Savanți celebri — Charles Darwin; Concurs fulger — Mozaic muzical 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Din spectacolele Teatrului de operă și balet al R.P.R. 16.00: Oameni și fapte 16.08: Jocuri populare 16.30: Piese de estradă 17.00: Prelucrări corale 17.15: Schițe umoristice 17.25: Din muzica popoarelor 18.00: Concertul nr. 2 și minor de Paganini — solist Yehudi Menuhin, acompaniat de orchestra Philharmonia din Londra — dirijor Anatole Fistoulari 18.30: Melodii de dragoste 19.00: Muzică populară 19.30: Roluri și interpreți — fragmente din opera „Tosca” de Puccini 20.05: Muzică de dans 21.15: Cîntă orchestra de muzică populară a ansamblului de cîntece și dansuri „Ciocirlia” 21.45: „Scriitori în lumina documentelor” — G. Bacovia 22.00: Muzică de dans 22.22: Piese vocale și instrumentale 23.08: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 19.00: Muzică din opera „Voievodul țiganilor” de Johann Strauss 20.30: Emisiune literară 20.45: Mari interpreți — violonistul Henryk Szeryng și pianistul Sviatoslav Richter 21.20: Muzică de dans 22.10 — 22.59: Muzică simfonică.
LUNI 14 OCTOMBRIE Programul I 5.05: Fanfară 5.25: Melodii populare 6.07: Muzică ușoară interpretată la acordeon 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Poziția corectă a școlărilor la scris și citit 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece 8.06: Estrada dimineții 8.30: Simfonia nr. 96 în re major „Miracolul” de Haydn 9.00: Muzică din opere 9.30: Orchestre de mandoline 10.00: Muzică de cameră 10.30: Muzică distractivă 11.05: Muzică vocală și instrumentală 11.30: Scene din operele 12.00: Suita simfonică „Picturi de Grigorescu” de Ion Hartulary-Darléc

12.30: De la fluiert la marile ansambluri 13.10: Muzică ușoară 14.00: Din folclorul popoarelor 14.30: Suită din opera „Fata de zăpadă” de Rimski-Korsakov; Fantezia pe două cîntece populare an-gvine de Leken 15.00: Din operele lui Gounod 15.30: Tineri soliști de muzică ușoară 16.00: Cîntă Ana Pop-Coronan 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece pionieresti 17.12: Piese instrumentale 17.30: Tineretea ne e dragă 17.50: Jocuri populare interpretate de orchestra de muzică populară „Lazăr Cernescu” din Caransebeș 18.00: Emisiune pentru sate 18.10: Din creația compozitorului Ciprian Porumbescu 19.00: Revista economică radio 19.20: Muzică simfonică 20.10: Jocuri populare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba rusă (incepători) 20.55: Piese de estradă de Jancy Kőrössi și Jean Ionescu 21.15: Tribuna radio 21.25: Fragmente din spectacolul dat de studenții clasei de operă a Conservatorului „Ciprian Porumbescu” 22.20: Muzică de dans 22.52: Simfonia a IX-a în re minor de Bruckner — interpretează orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijor Mircea Basarab.

Programul II 10.10: Cîntece sovietice 10.23: Suita simfonică „O sută de melodii din Hardanger” de compozitorul norvegian Geir Tveitt 11.00: Muzică de estradă 11.15: Pagini literare dedicate satului contemporan 11.30: Rondo, Gigă și Passacaglia de Couperin; Sonata pentru flaut, violă și harpă de Debussy 12.05: Melodii de toamnă — muzică ușoară românească 12.30: Soliști români de muzică vocală și instrumentală 12.59: Scene din opera „Pană Lesnea Rusalim” de Paul Constantinescu 13.30: Înmănări de reporter 13.37: Suite și potpuriuri interpretate de fanfara 14.05: Cîntă Corina Bărbulescu și Ion Stolan arii din operele 14.35: Melodii vienez 15.00: Cîntece și jocuri populare 15.32: Dans țătar de Theodor Grigoriu; Suita simfonică „Țara Hălmalgiului” de Nicolae Boboc 16.12: Muzică ușoară interpretată de Barbel Wacholz 16.30: Trio opus 8 în sol minor de Chopin 17.00: Muzică populară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Piese distractive interpretate de fanfara 18.20: Concertul în si minor pentru violoncel și orchestră de Dvorak — solist Antonio Janigro 19.00: Pagini de mare popularitate din muzica ușoară 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Muzică populară din țări socialiste 20.00: Arii și duete de dragoste din operele 20.30: Lieduri pe versurile poeziei „Și dacă ramuri bat în geam” de Mihail Eminescu — montaj muzical-literar 21.20: Muzică instrumentală 21.30: Lectură dramatizată 22.00: Concert Mozart — înregistrări de la Festivalul Salzburg — 1963 23.05: Muzică de dans 24.00: Concert din opere.

Programul III 21.20: Seară de operă — „Puterea destinului” de Verdi (actele I și II) 22.40 — 22.59: Muzică instrumentală.
MĂRȚI 15 OCTOMBRIE Programul I 5.05: Muzică ușoară 5.25: Melodii populare 6.05: Prelucrări corale 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Piese distractive de estradă 7.30: Sfatul medicului — Bronșite 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Piese instrumentale 8.06: Program de intermezzi 8.30: Pagini eroice din operele compozitorilor ruși 9.00: Variațiuni simfonice pe teme românești de Teodor Lupu; Rapsodia a II-a de Mircea Chiriac 9.30: Radio prichindel 9.45: Cîntece despre țesătoare 10.00: Muzică de cameră 10.32: Melodii populare cerute de ascultători 11.05: „Partid, iubit părinte” — emisiune de cîntece 11.25: Muzică ușoară românească 12.00: Dansuri și coruri din operele 12.30: În fața hărții — Afganistan 12.40: Muzică vocală și instrumentală de compozitori români 13.10: Din cîntecele și dansurile popoarelor 14.00: Concert de

(Continuare în pag. 22-23)

Idarul.
otografie de A. ROSENTHAL

41

Carnet

NUMAI PE ALES!

Toamna aceasta e ca
itea altele. Și, totuși,
tr-un anume fel, toam-
i la țară e nouă. În
t a mai venit un inginer
re și-a stabilit domicili-
ul permanent la gospo-
ăria colectivă; noi ma-
ni și-au făcut intrarea
sat, pentru a sluji
orol rodniceii pămîntu-
lui; un milion de oae-
ni, un milion de colec-
visti și muncitorii la
A.S. și S.M.T. seamănă
cum grul mai bine
a-n toamna trecută.
Entru că, pe lângă hăr-
nie, au acum un plus de
unoștințe agricole; pen-
ru că învață, pentru a
bia așteaptă să intre în
nul doi al învățămîntu-
ni agrozotehnice.

Asadar, toamna aceasta,
eși e ca altele altele,
nouă. După cîțiva ani
e cercetări și experiență
ntem pe cale — în ce
rivește grul — să înlă-
urăm soiurile mai sără-
uțe și să stabilim în
ădrul raioanelor și co-
unelor chiar, fiind
eamă de condițiile pedo-
limatice, soiuri de înaltă
productivitate.
Prin părțile Argeșului,
a Izvoare, Vilcele și

Coteana, am văzut frea-
mătul acestei munci. La
gospodăria agricolă colec-
tivă „Spic de grul” din
comuna Vilcele — oame-
nii au botezat-o așa nu
din motive folclorice, ci
din altele, economice —
pregătirea celor 900 de
hectare pe care se seamă-
nă grul e în măsură să
demonstreze priceperea de
gospodari a colectivisti-
lor. După culesul porum-
bului, ierburile porum-
biștilor au fost păcate
de vite. Amendamente
calcaroase și gunoi de
grajd (10-15 tone la hec-
tar) au fost împrăștiate pe
mari suprafețe. Apoi au
venit tractoarele să are;
din cauza secetei brazdele
erau pline de bolovani;
s-a trecut cu discul și
tăvălugul stelat, iar după
10-12 zile a început semă-
natul. De dimineața și
pînă-n tirziul nopții oa-
menii dau zor. Toți sînt
pe cîmp. Pe tractoare și
pe semănători. Pe porum-
biști, pe locurile unde
și-a rotit frumusețile
floarea-soarelui și chiar
pe tarlalele unde a fost
grul se seamănă acum
de zor. Grul se seamănă.
Numai pe ales. Numai

verificat. În pămînt în-
grășat, într-un bun pat
germinativ, Bezostala 1,
Ponca și 301 (soiuri care
se comportă excelent în
con condițiile pedoclimatice
ale comunelor amintite)
sînt trimise să se culce,
să doarmă și să înfrăeș-
că sub plapuma păm-
întului.

În Bărăgan, în Do-
brogea, în Banat, zorul
la semănatul grului um-
ple cîmpurile. Tractoriș-
tii, care au de spus un
cuvînt greu în această
campanie, transformă
nopțile în zile-lumină.

Peste puțina vreme
toate cîmpurile țării vor
fi îmbrăcate în aceeași
haină a pămîntului. A-
tunci nu vom mai putea
vorbi de o policromie a
toamnei. Tabloul va fi
însă impresionant: grul
pe milioane de hectare.

Înainte de căderea bru-
mel tractoriștii se vor
reintoare în sate. Vor
intra în alt anotimp. Vor
face alte munci și nu
se vor mai întîlni cu
grul pînă la vară, cînd
spicele vor fi luate în
brațele combinelor.

George CIUDAN

Reînnoți-vă din timp abonamentul la

REBUS

REVISTĂ BILUNARĂ DE PROBLEME DISTRACTIVE

Sănătate,
bună
dispoziție,

... dind
copiilor
dulciuri

Ten frumos cu loțiunea tonică cu camfor, astringentă

FLORA

În curind pe ecrane

TAXIUL MORTII

O producție a studiourilor
din R. P. Polonă

Scenariul: JOE ALEX
Regia: JAN BATORY
Imaginea: ANTONI WOJTOWICZ
Muzica: ADAM WALACINSKI

Cu: Barbara Rylska, Magdalena So-
kolowska, Stanislaw Mikulski, Wien-
czynslaw Glincki, Adolf Chronicki